

РЪКОВОДСТВО

за граждани на
Европейския съюз
в Саксония-Анхалт

EUMIGRA
FACH- UND SERVICESTELLE
EU-MIGRATION
SACHSEN-ANHALT

РЪКОВОДСТВО

за граждани на
Европейския съюз
в Саксония-Анхалт

.....

#moderndenken

СЪДЪРЖАНИЕ

Уважаеми читатели 8

Добре дошли в Саксония-Анхалт! 10

Herzlich willkommen in Sachsen-Anhalt! 12

Точно в средата на Европа и Германия.

Много добри причини да живеете и работите в Саксония-Анхалт 14

Глава 1: Влизане – пребиваване – натурализация 18

1. изисквания за влизане на граждани на ЕС в Германия 19

2. прехвърляне на пребиваването в Германия 20

3. местоживее на членовете на семейството 21

4. пребиваване на близки роднини 22

5. право на постоянно пребиваване 23

6. натурализация 24

Глава 2: Жилища 26

1. намиране на подходящ апартамент 27

2. договора за наем 28

3. наем и депозит за наем 29

4. жилищни дефекти 29

5. отправяне на предизвестие за напускане на жилището 30

6. жилищни помощи 30

Глава 3: Изучаване на немски език 32

1. изучаване на немски език с интеграционен курс 33

2. професионални езикови курсове 33

3. изучаване на немски език в чужбина 34

4. курсове по чужди езици, предлагани от Центъра за обучение на възрастни 34

5. езикови тандеми 34

Глава 4: Работа в Германия и Саксония-Анхалт 36

Част 1: Търсене на работа 37

1. търсене на работа с подкрепата на Агенцията по заетостта 37

2. възползване от бюджета за настаняване 38

3. насърчаване чрез мерки за професионална интеграция 39

4. продължаване на образованието с помощта на ваучер за образование 40

Част 2: Правила и закони в трудовото правоотношение 41

1. трудовия договор 41

2. изплащане на минималната работна заплата 42

3. работно време и режим на отпуските 43

4. заплащане без работа 44

5. разпоредби за специални форми на работа 44

6. уволнение и защита срещу уволнение 45

Част 3: Права и задължения на служителите в случай на загуба на работа 47

1. ако не получавате заплата си 47

2. ако съм бил уволнен 48

3. обезщетение за безработица и основно подпомагане на доходите 49

Глава 5: Признаване на професионалните квалификации 54

1. признаване на дипломи и професионални квалификации 55

2. признаване на регулирани професии 55

3. признаване на професии без призната квалификация 56

4. признаване на училищни и университетски квалификации 56

5. съдействие за професионално признание 57

ДОСИЕ: ГРАЖДАНСТВО 58

I. Гражданство на Съюза 59

II. Организация на гражданството на Съюза (член 20 от ДФЕС) 59

III. свободното движение на работници в рамките на Европейски съюз 60

IV. Равно третиране на работниците от ЕС 61

V. Защита срещу дискриминация 63

Глава 6: Професионално обучение – училище – университет 66

1. форми на обучение 67

2. дуално професионално обучение 67

3. професионално обучение в училище 68

4. обучение за получаване на свидетелство за завършено образование 68

5. продължаващо професионално образование и обучение 69

6. училищното образование в германската училищна система 71

7. обучение в колежи и университети 76

Глава 7: Здраве и превенция 80

1. здравно осигуряване по време на временен престой в Германия 81

2. здравна застраховка при по-дълъг престой в Германия 82

3. Здравно осигуряване на пребиваващите в Германия 83

4. здравно осигуряване в Германия: медицинско лечение 85

5. застраховка срещу злополука 86

6. пълномощник за здравни грижи 86

Глава 8: Социален живот и семейство 88

1. ползи по време на бременност 89

2. детски надбавки 90

3. детска добавка 92

4. родителски отпуск и родителско обезщетение 92

5. грижи за деца 94

6. пакет за образование и участие 95

Глава 9: Социално осигуряване, застраховки и данъци 98

1. държавно социално осигуряване 99

2. задължителното пенсионно осигуряване 101

3. подаване на заявление за пенсия за старост 103

4. застраховка на частно имущество и лична застраховка 103

5. данъчно задължение 104

6. данъчна декларация за доходите 105

Глава 10: Помощ за хора с увреждания 108

1. специални обезщетения за хора с увреждания 109

2. Закон за равните възможности на хората с увреждания от Саксония-Анхалт 110

Глава 11: Работа в мрежа и социално участие 112

1. Европейски организации и сдружения в Саксония-Анхалт 113

2. форуми за обмен на информация на Европейските общности 116

3. участие в местни избори 117

4. участие в Консултативния съвет за чужденци 118

5. членство в спортен клуб 118

Глава 12: Консултации и точки за контакт в Саксония-Анхалт 120

1. центрове за консултиране на млади хора в Саксония-Анхалт и възрастни 121

2. други консултантски центрове 122

3. ориентация в консултантския пейзаж в Саксония-Анхалт 123

4. запитване до Службата за равно третиране на работници от ЕС 124

Индекс 126

Важни точки за контакт и контакти в Саксония-Анхалт 130

Отпечатък 140

.....

ЗАБЕЛЕЖКА

• Външни уеб връзки – отбелязани в оранжево в текста + QR код

.....

УВАЖАЕМИ ЧИТАТЕЛИ,

През последните години населението на Саксония-Анхалт е станало по-разнообразно поради имиграцията. В нашата федерална държава повече от осем процента от всички граждани са с мигрантски произход. Гражданите на Съюза от други европейски държави представляват една трета от всички чужденци, регистрирани в Саксония-Анхалт, и повече от половината от всички чуждестранни служители в провинцията. Полша, Румъния и България са сред десетте основни страни на произход. В допълнение към имигрантите, по-голям брой мобилни работници от други държави от ЕС пребивават в държавата за кратък или средносрочен период в рамките на свободното движение на работници. Като цяло делът на гражданите на ЕС сред всички служители, които подлежат на социалноосигурителни вноски, е около 2,5 %.

Независимо дали става дума за работното място, здравеопазването, културните институции или университетите, ние се нуждаем от имигранти, за да направим живота си работещ. Успешната интеграция е огромна възможност. Саксония-Анхалт е все по-зависима от имиграцията, чуждестранните работници и тяхната успешна интеграция, както сега, така и в бъдеще, за да се справи с демографските промени, да осигури млади таланти на пазара на обучение и на пазара на труда и да засили културното многообразие в провинцията.

Нашата обща задача е да направим всичко възможно хората да се чувстват добре дошли и у дома си в Саксония-Анхалт, независимо от техния произход. Колкото по-добре имигрантите и чуждестранните работници могат да се информират за възможностите за подкрепа, толкова по-бързо ще успеят да пристигнат и толкова по-добре ще могат да допринесат за държавата със своя потенциал.

Важен акцент в работата по интеграцията на много проекти през последните години беше и е оформянето на интеграцията на бежанците. Fach- und Servicestelle EU-Migration Sachsen-Anhalt допълва тези офери с подкрепа за гражданите на ЕС и с благодарност изготви настоящото ръководство.

Пожелаваме ви информативно четене!

С уважение,
SUSI MÖBBECK

ДЪРЖАВЕН СЕКРЕТАР В МИНИСТЕРСТВОТО НА ТРУДА, СОЦИАЛНИТЕ ВЪПРОСИ,
ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО И РАВЕНСТВОТО НА ПРОВИНЦИЯ САКСОНИЯ-АНХАЛТ
КОМИСАР ПО ИНТЕГРАЦИЯТА В ПРАВИТЕЛСТВОТО НА ПРОВИНЦИЯТА

ЗА ТОВА РЪКОВОДСТВО

В този справочник е събрана често търсена и понякога разпръсната информация за живота и работата на гражданите на Европейския съюз в Саксония-Анхалт. Нова е не само формата на брошурата. Освен това възприехме нов подход към изготвянето му, тъй като европейските организации членки допринесоха със съвети за това, което е важно за тях и улеснява ориентацията в често сложните разпоредби. По този начин бихме искали да подобрим устойчиво информацията и независимата ориентация от гледна точка на членовете на ЕС. Информационният бюлетин на Федералната служба за равно третиране на **работниците от ЕС послужа** за основа на представянето на правните основания в национален мащаб.

Главите се фокусират върху основна информация, която може да помогне първоначалното ориентиране. Освен това многобройни връзки водят до допълнителна информация на специализирани интернет портали и до центровете за контакт и консултации в Саксония-Анхалт. Подчертаните в текста съвети и подсказки, както и индексът на ключовите думи допълват ръководството като помощ при вземане на решения и надеждна ориентация в ежедневието.

Ръководството е предназначено не само за гражданите на ЕС, но и за многобройните им поддръжници в областите и независимите градове на Саксония-Анхалт: специализираните служби за миграционно и общо социално консултиране, координационните центрове за интеграция, многобройните ангажирани мултипликатори в проекти и инициативи на пълен работен ден и на доброволни начала. Възможно и желателно е той да се използва като ръководство или справочник, не на последно място от работещите в мигрантски организации и сдружения.

За да бъде възможно най-разбираемо, първото издание на това ръководство за ориентация е на разположение на немски, английски, полски, румънски, български и унгарски език. То може да бъде намерено на информационния портал www.eumigra.de/eu-wegweiser.html като затворена брошура. Отделните тематични глави скоро ще бъдат достъпни и на други европейски езици – в електронен вид и за индивидуално отпечатване.

Възприемаме този наръчник като "работа в процес на изпълнение", защото сме наясно, че вашите предложения и коментари могат да помогнат за неговото подобряване. Затова приветстваме вашите мнения и предложения, които можете да изпратите по всяко време на нашия информационен портал EUmigra www.eumigra.de.

Всичко най-хубаво по пътя ви в Саксония-Анхалт!

KRZYSZTOF BLAU

УПРАВЛЯВАЩ ДИРЕКТОР
HA AUSLANDSGESELLSCHAFT SACHSEN-ANHALT E.V.

ДОБРЕ ДОШЛИ В САКСОНИЯ-АНХАЛТ!

ПОЗДРАВ ОТ ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
AUSLANDSGESELLSCHAFT SACHSEN-ANHALT E.V.

*Имиграцията в Саксония-Анхалт е нещо ценно, към което нашата провинция трябва да се стреми и което трябва активно да насърчава и стимулира. Колкото по-бързо и по-успешно имигрантите се интегрират в нашата държава, толкова по-добре ще можем да формираме съжителството на нашето общество.**

Все повече граждани от цяла Европа намират път към Саксония-Анхалт, за да работят и живеят тук. С инструмента за свободно движение на работници се откриват нови възможности и надежди за по-добро заплащане, отколкото в страната на произход, за професионално развитие и за изграждане на семейни перспективи.

Приветстваме горещо свързаната с това тенденция на имиграция в нашата федерална държава. В същото време това развитие на посрещането води до нови предизвикателства пред цялостната култура на посрещане. Защото на практика гарантираните права на работниците от ЕС често се оказват неизпълними. Повече от всякога задачата на всички социални актьори е да оформят свободата на движение по социално справедлив начин и да продължат да развиват вътрешната миграция в ЕС като централен стълб на европейската идея: въз основа на равно третиране и равноправно социално участие.

*

Концепция за държавна интеграция на Саксония-Анхалт (2020 г.), стр. 4.

С този пътеводител ние, издателите, искаме да допринесем за това Саксония-Анхалт да бъде възприемана от европейските имигранти още по-силно, отколкото досега: като привлекателно място за работа и живот и като провинция с добре разположени структури за подкрепа на нашите европейски съграждани.

Тук важна роля играе добре подготвената информация на родния език. Особено с оглед на многото рискове, спънки и дискриминация, тя е необходима, тъй като може да помогне за упражняване на гарантираните права и за избягване на социални и финансови затруднения. Като организация, обединяваща повече от 40 организации на мигранти, ние знаем това чрез нашите членове в общностите, а също и като издатели на различни наръчници за ориентация на имигрантите.

Тази брошура е новост по рода си.

Като сборник той за първи път съчетава информация за професионалния живот с аспекти на социалната интеграция, особено за европейските имигранти. Същевременно тя свързва общите федерални разпоредби с препратки към оферти и услуги за граждани на ЕС и техните семейства в Саксония-Анхалт.

Нека този инструмент за информация и ориентация ви помогне да пристигнете тук по-добре и да се почувствате като у дома си.

От името на Изпълнителния съвет на Auslands-Gesellschaft пожелавам на всички читатели на този наръчник късмет по време на пътуванията им в нашата федерална държава!

GERHARD MIESTERFELDT

ПРЕДСЕДАТЕЛ
НА AUSLANDSGESELLSCHAFT SACHSEN-ANHALT E.V.

КАТЕДРАЛАТА В МАГДЕБУРГ НАД БРЕГА НА РЕКА ЕЛБА

ТОЧНО В СРЕДАТА НА ЕВРОПА И ГЕРМАНИЯ.

МНОГО ДОБРИ ПРИЧИНИ
ДА ЖИВЕЕТЕ И РАБОТИТЕ
В САКСОНИЯ-АНХАЛТ

БЛАГОПРИЯТНО ГЕОГРАФСКО РАЗПОЛОЖЕНИЕ - ОСОБЕНО ЗА ИМИГРАНТИ ОТ ИЗТОЧНА ЕВРОПА

Като федерална провинция, разположена в центъра на Германия и Европа, Саксония-Анхалт е лесно достъпна за имигранти от цяла Европа. Южната част на провинцията принадлежи към метрополния регион Централна Германия, а на север и изток граничи с метрополните региони Хамбург и Берлин-Бранденбург, а на запад - с Ханوفر в Долна Саксония. Географската близост с Полша и Чешката република е от значение за вътрешната миграция в ЕС. Той предлага на много мобилни служители възможността да посещават редовно семействата си с малко усилия за пътуване.

ДОБРИ ИКОНОМИЧЕСКИ РАМКОВИ УСЛОВИЯ

Саксония-Анхалт е модерно място за бизнес и наука. Дванадесет ориентирани към бъдещето места, разположени в цялата държава, възплъщават динамиката на научните и технологичните иновации със зрели структури. В сърцето на източногерманската химическа промишленост логистичният сектор, производствената индустрия в областта на машиностроенето, хранително-вкусовата промишленост, селското стопанство, здравеопазването и творческите индустрии днес предлагат на европейските имигранти добри перспективи за заетост. Привлекателни за много европейски работници са и по-високата минимална заплата и по-голямата покупателна способност в сравнение с източноевропейските им съседи. По същия начин европейските имигранти, които имат например магистърска или инженерна степен, днес работят в Саксония-Анхалт, защото си заслужава по финансови причини и общите условия за живот са подходящи.

В СРЕДАТА НА ЕВРОПА.

ИЗГЛЕД КЪМ ГРАД SCHKOPAU,
НА ЗАДЕН ПЛАН ЗАВОДЪТ НА DOW И
VALUEPARK

БЛАГОПРИЯТНИ РАЗХОДИ ЗА ЖИЛИЩЕ И ЖИВОТ И ПРИВЛЕКАТЕЛНА ЖИЗНЕНА СРЕДА.

НАЦИОНАЛЕН ПАРК ХАРЦ

Европейските ни съседи смятат Саксония-Анхалт за федерална провинция с благоприятни цени на жилищата и живота и високи стандарти за качество. Цените на наемите са много сходни с тези в Източна Европа, а в някои случаи са дори значително по-ниски. Те са значително по-ниски и от тези в Западна Германия. В малките градове и селските райони покупката на жилище също е по-евтина, отколкото например в Полша или Италия. Общите разходи за живот в Саксония-Анхалт понякога са по-ниски от тези в някои европейски страни. Не само в оживените по-големи градове на Саксония-Анхалт има добре рехабилитирани жилищни райони с привлекателна жизнена среда. На много места отлично възстановените исторически центрове на градовете, добре поддържаните зелени площи и добре развитата инфраструктура допринасят за това както местните жители, така и имигрантите да се чувстват като у дома си.

ДОБРИ УСЛОВИЯ ЗА ОБРАЗОВАНИЕ

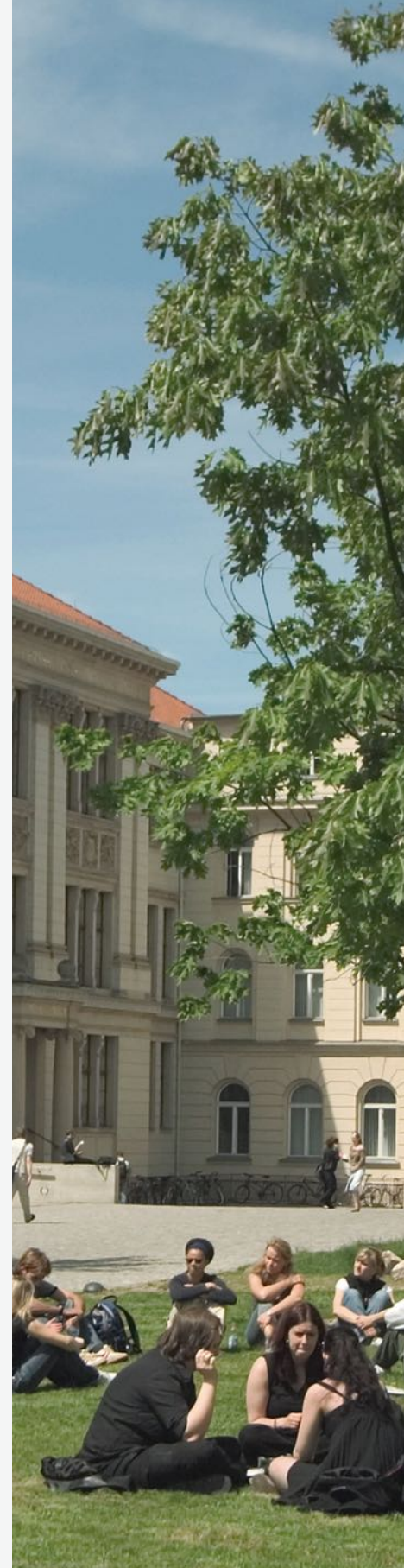
Университетските градове Магдебург и Хале, както и други по-големи градове с техните университети и изследователски институти, заедно с компаниите осигуряват оживена среда за работа и живот. Чуждестранните студенти намират сънародници и от Европейския съюз, поддържат обмен и контакти с европейските общности и опознават други култури. По-специално, условията за образование и обучение в университетите и професионалните училища се считат за привлекателни и примерни от имигрантите от Европейския съюз, не на последно място поради благоприятните разходи за обучение и образование.

СЪВМЕСТЯВАНЕ НА ПРОФЕСИОНАЛНИЯ И СЕМЕЙНИЯ ЖИВОТ

Саксония-Анхалт традиционно е ангажирана със семействата и се смята за приятелски настроена към тях. Например съгласно Закона за насърчаване на децата всички деца в държавата имат законно право на грижи и подкрепа в ранна детска възраст в детска градина още от раждането си. Социалните придобивки, като например родителските надбавки и родителския отпуск, също са важен принос за благоприятния за семейството климат. Освен това има широк набор от детски градини и места за извънкласни грижи. Намирането на място за собствените си деца тук или в училище не е толкова трудно, колкото в някои други страни с особено гъсти агломерации. По този начин на много семейства, които живеят и работят тук поради разстоянието без подкрепа от страна на дома, се предлага възможност да съчетаят работата и семейния живот както в градовете, така и в селските райони. Не на последно място, семейният паспорт на Саксония-Анхалт предлага регионални развлекателни и културни дейности на намалени цени за цялото семейство.

УНИКАЛНО БОГАТ КУЛТУРЕН ПЕЙЗАЖ И ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА ОТДИХ В БЛИЗОСТ ДО ПРИРОДАТА

Не само двата най-големи града в провинцията – Магдебург на Елба и Хале на Заале – са световноизвестни културно-исторически обекти с важни забележителности. Със своите пет обекта на световното културно наследство на ЮНЕСКО – Баухаус, градинското кралство Десау-Ворлиц, паметниците на Лутер в Айслебен и Витенберг, старият град Кедлинбург и катедралата в Наумбург – Саксония-Анхалт предлага уникална гъстота на културни паметници. В допълнение към градовете с богата история и свързващия ги "романски път", характерни пейзажи като Алтмарк, най-северния германски лозарски район Заале-Унструт или планината Харц, която е най-високата планинска верига в Северна Германия и национален парк, предлагат отлични места за екскурзии и преживявания. Много градове и общини в Саксония-Анхалт ви канят да се отпуснете в зелените си площи и просторни паркове, често с дълги велоалеи, и допринасят за спокойното отношение към живота, което е пословично за Саксония-Анхалт.

1. ВЛИЗАНЕ - ПРЕБИВАВАНЕ - НАТУРАЛИЗАЦИЯ

1. ВЛИЗАНЕ В ГЕРМАНИЯ ПО СИЛАТА НА ЗАКОНА ЗА СВОБОДНОТО ДВИЖЕНИЕ
2. ПРЕХВЪРЛЯНЕ НА ПРЕБИВАВАНЕТО В ГЕРМАНИЯ
3. ПРЕБИВАВАНЕ НА ЧЛЕНОВЕ НА СЕМЕЙСТВОТО
4. ПРЕБИВАВАНЕ НА БЛИЗКИ РОДНИНИ
5. ПОСТОЯННО ПРАВО НА ПРЕБИВАВАНЕ
6. НАТУРАЛИЗАЦИЯ

В тази глава ще научите какви права можете да претендирате като гражданин на държава - членка на ЕС, по отношение на пребиваването за вас и вашите роднини и какви изисквания се прилагат за правото на постоянно пребиваване и за натурализация.

В края на главата ще намерите и консултантските центрове и контактите, към които можете да се обърнете в Саксония-Анхалт.

1. ИЗИСКВАНИЯ ЗА ВЛИЗАНЕ НА ГРАЖДАНИ НА ЕС В ГЕРМАНИЯ

Като гражданин на държава - членка на Европейския съюз, и следователно "гражданин на Съюза", имате основното право да се движите свободно в рамките на ЕС. Следователно можете да влизате и да пребивавате в Германия и всяка друга държава - членка на ЕС, без виза. Правното основание за това е Законът за свободата на движението/ЕС (**Freizüg/EC**).

За да влезете в Германия, ви е необходим документ за самоличност (паспорт или лична карта). Можете да останете в Германия за период до 3 месеца без допълнителни изисквания и условия. Имате право да пребивавате в Германия за повече от 3 месеца, ако

- сте нает или самостоятелно зает,
- преминавате професионално обучение,
- търсите работа с разумни изгледи за успех,
- не сте нает, но имате достатъчно средства за издръжка и здравно осигуряване (важи и за студенти) или
- вече сте пребивавали законно в Германия в продължение на поне 5 години (право на постоянно пребиваване).

Веднага след като си намерите работа, ще ви е необходимо удостоверение от работодателя или трудов договор. С това доказателство получавате **правото си на пребиваване**.

Обърнете внимание на крайния срок за регистриране. Ако го пропуснете, може да ви бъде наложена глоба в размер до 1000 евро.

2. ПРЕМЕСТВАНЕ НА МЕСТОЖИТЕЛСТВОТО В ГЕРМАНИЯ

След като сте влезли в Германия, трябва да се регистрирате в службата за регистрация (Meldebehörde) по местоживее в рамките на 2 седмици след преместването си. Необходими са ви "Wohnungsgeberbestätigung" или "Vermieterbescheinigung" от вашия наемодател, както и документи за самоличност. Можете да намерите повече информация за услугите на Службата за регистрация на жители или да изтеглите формуляри **тук**.

В съответствие с Европейската директива за свободното движение на хора Службата за регистрация на чужденци може да поиска от вас да удостоверите законното си право (§ 5a FreizügG/EU). За тази цел може да се наложи да представите определени документи, например:

- потвърждение за заетост или удостоверение за заетост от работодателя,
- доказателство за самостоятелна заетост,
- доказателство за достатъчно средства за издръжка и здравно осигуряване в случай на неработещи лица,
- в случай на търсене на работа, доказателство за сериозно търсене на работа с разумни перспективи за успех.

Трябва ли да превеждам документите си на немски език, за да се регистрирам в службата за регистрация?

Личните ви данни обикновено се вземат от националния ви паспорт или лична карта, като тук не се изисква превод. Въпреки това семейноправните отношения редовно се доказват с удостоверения за брак, раждане и смърт (т.нар. Personenstandsurkunden) и след това се регистрират. Някои държави от ЕС могат да издават международни версии на удостоверения за брак, раждане и смърт. Тези международни документи се признават в държавите - членки на Конвенцията, без допълнителни формалности (легализация или заверка с апостил).

Документите от други държави трябва да бъдат заверени в страната на произход и след това преведени на немски език от заклет преводач. Удостоверяването може да бъде извършено или от компетентния орган в страната на произход (апостил), или от компетентната германска мисия в чужбина (легализация).

3. МЕСТОЖИВЕЕНЕ НА ЧЛЕНОВЕТЕ НА СЕМЕЙСТВОТО

Правото на свободно движение се отнася и за членовете на семейството, които ви придружават или се присъединяват към вас като граждани на Съюза, имащи право на свободно движение. Гражданството на члена на семейството не е от значение.

За членове на семейството се считат:

- съпрузите,
- регистрираните граждански партньори (гражданско партньорство съгласно германския Закон за гражданското партньорство или въз основа на правните разпоредби на друга държава
- членка на ЕС, или на държавите Норвегия, Исландия и Лихтенщайн),
- собствените деца или внуци на гражданина на ЕС, съпруга или гражданския партньор, които са на възраст под 21 години.

Изисква се документ за самоличност (паспорт или лична карта). Органът, отговарящ за чужденците, може да поиска доказателство за семейната връзка с гражданина на ЕС, който има право на свободно движение. Освен това органът, отговарящ за чужденците, може да поиска да му бъде представено потвърждение за регистрация на гражданин на ЕС.

За да докаже правото на свободно движение и пребиваване на член на семейството, Министерството на външните работи издава **карта за пребиваване** на членовете на семейството на граждани на трети държави. То трябва да бъде издадено в рамките на 6 месеца и обикновено е валидно за 5 години.

Собствени деца или внуци, които са на възраст над 21 години, както и роднини в по права възходяща линия (родители, баби и дядовци и т.н.) могат да дойдат в Германия с тях, само ако придружаваните граждани на ЕС им осигуряват издръжка.

Членовете на семейството, които не са граждани на ЕС ("граждани на трети страни"), се нуждаят от виза, за да влязат в Германия.

Освен че трябва да сте свързано лице, трябва да са изпълнени и други изисквания. Трябва да е налице причина за пребиваване ("причини за пребиваване"). В случай на роднини това може да бъде издръжка от страна на гражданина на ЕС или грижи за роднините от страна на гражданина на ЕС. В случай на съжителстващи лица е необходимо те да живеят постоянно заедно с гражданина на ЕС на територията на Федерална република Германия (§ 3а, параграф 1 от FreizügG/EU).

4. ПРЕСТОЙ НА СВЪРЗАНИ ЛИЦА

Можете също така да подадете молба за право на пребиваване като лице, близко на гражданин на ЕС, в Службата за регистрация на чужденци. Това е така, ако с лицето има близки и стабилни семейни или партньорски отношения, напр:

- Роднини по сребрена линия (напр. братя и сестри, чичовци и лели, братовчеди и т.н.), както и роднини на съпруга или партньора в живота, т.е. лица, които са свързани с гражданина на ЕС чрез брак,
- непълнолетни деца (на възраст под 18 години), които се намират под опеката на гражданина на ЕС или са в отношения на приемно дете с него,
- съжителстващи лица с гражданин на ЕС (без да е налице признато гражданско партньорство), ако е налице доказана, дългосрочна връзка (т.е. подобна на брак). Приемането на статут на съжителстващо лице винаги се изключва в случай на лица, които също са в брак или в гражданско партньорство.

Отделът за чужденци взема решение по молбата въз основа на задълбочено проучване на съответните лични обстоятелства. Тя може да поиска следните доказателства и документи:

- валиден документ за самоличност (паспорт или лична карта).
- доказателство за (семейната) връзка с гражданина на ЕС, който има право на свободно движение.
- представяне на потвърждение за регистрация на гражданин на ЕС.
- доказателство за причината за пребиваване (напр. доказателство за плащане на издръжка).

"Свързаните лица" получават "карта за пребиваване" в съответствие с § 3а от Закона за свободното движение като доказателство за правото на пребиваване.

5. ПРАВО НА ПОСТОЯННО ПРЕБИВАВАНЕ

Ако сте гражданин на ЕС и сте пребивавали законно в Германия в продължение на 5 години, получавате право на постоянно пребиваване. Правото ви на пребиваване се прилага независимо от това дали отговаряте на изискванията за свобода на движение. Можете да удостоверите правото си на постоянно пребиваване в Службата за регистрация на чужденци.

Членовете на семейството и близките роднини също придобиват право на постоянно пребиваване, ако са пребивавали законно в Германия заедно с гражданина на ЕС в продължение на пет години. Те ще получат карта за постоянно пребиваване в рамките на 6 месеца след подаване на заявлението, ако не са граждани на ЕС.

В специални случаи гражданите на ЕС имат право на постоянно пребиваване дори преди да са изтекли 5 години: Например, ако са се отказали от платена заетост на възраст над 65 години, ако са се пенсионирали по-рано или ако имат напълно намалена работоспособност поради трудова злополука или професионална болест (член 4а, параграф 2 от Закона за свободното движение/ЕС).

ДОБРЕ Е ДА ЗНАЕТЕ

Добре е да знаете, че вече не се изисква да се отказвате от предишното си гражданство, за да бъдете натурализирани. Въпреки това, ако се натурализирате в Германия, може да загубите предишното си гражданство съгласно законодателството на страната си на произход. Потърсете съвет от посолството или консулството на страната си на произход.

Най-добрите лица за контакт за въпроси са самите общински органи по натурализация (по електронна поща или лично). При записването на час обаче трябва да планирате няколко месеца предварително (приблизително 4 месеца). Обикновено назначенията се резервират онлайн през седмицата, след като бъдат обявени нови назначения.

6. НАТУРАЛИЗАЦИЯ

Като гражданин на Съюза имате право да придобиете германско гражданство чрез натурализация, тъй като се ползвате с неограничено право на пребиваване в Германия като гражданин на държава – членка на Европейския съюз, който има право на свободно движение. Като неработещ гражданин на Европейския съюз имате право на свободно движение, ако имате достатъчно здравно осигуряване и достатъчно средства за препитание (§ 4 от Закона за свободното движение).

В процедурата по натурализация, която подлежи на кандидатстване, доказвате с подходящи документи, че отговаряте на условията за получаване на германско гражданство. На редовен тест за натурализация доказвате, че познавате правния и социалния ред, както и условията на живот в Германия.

"Порталът за натурализация" на правителството на провинция Саксония-Анхалт предоставя подробна информация, например за процедурата по натурализация, изискванията и задължителния тест за натурализация.

МЕСТНИ ЗВЕНА ЗА КОНТАКТ И КОНСУЛТАЦИИ

Migrationsberatung für erwachsene Zuwanderinnen und Zuwanderer (MBE)

Jugendmigrationsdienste (JMD)

WelcomeCenter Sachsen-Anhalt

Ausländerbehörde

ИНФОРМАЦИОНЕН МАТЕРИАЛ

Make it in Germany

Willkommen in Sachsen-Anhalt

Willkommen in Deutschland

Praxisleitfaden für EU-Arbeitnehmerinnen und Arbeitnehmer in Deutschland

Beratung von Unionsbürger*innen: Die Freizügigkeitsrechte in familiären Konstellationen

Ausgeschlossen oder privilegiert? Zur aufenthalts- und sozialrechtlichen Situation von Unionsbürger*innen und ihren Familienangehörigen

2. ЖИЛИЩА

1. НАМИРАНЕ НА ПОДХОДЯЩ АПАРТАМЕНТ
2. ДОГОВОР ЗА НАЕМ
3. НАЕМ И ДЕПОЗИТ
4. ДЕФЕКТИ НА АПАРТАМЕНТА
5. ОТКАЗ ОТ АПАРТАМЕНТА
6. ЖИЛИЩНИ ПОМОЩИ

1. НАМИРАНЕ НА ПОДХОДЯЩ АПАРТАМЕНТ

Като имигрант от ЕС имате свободен избор при търсенето на жилище и покупката на имот. Можете да наемете апартамент или да купите имот в Германия от страната си на произход. Трябва обаче да спазвате законовите разпоредби, които се прилагат в Германия. Препоръчително е да търсите чрез обяви за имоти в интернет или в съответните вестници с раздел за обяви. Трябва да отговорите писмено на обява с номер на кутията (цифри или букви) и да изпратите писмото до вестника. След това писмото ще бъде изпратено на наемодателя.

Ако много бързате или искате да живеете в градска агломерация, препоръчително е да наемете агент по недвижими имоти. Моля, обърнете внимание: агентът по недвижими имоти може да начисли брокерска такса или комисиона, ако посредничеството е успешно. Затова трябва да сравните няколко оферти. Комисионата на брокера за вас като наемател не може да надвишава два нетни студени наема с ДДС.

Местната служба за жилищно настаняване също може да ви помогне да си намерите жилище. Те често уреждат жилища директно.

За Саксония-Анхалт важи следното: В сравнение със средното за страната и особено с големите градове в Западна Германия пазарът на жилища предлага сравнително умерени цени на жилищата под наем, както и на жилищата за собствено ползване. Стабилността на наемите в някои градове се дължи, наред с другото, на развитата кооперативна структура, за която са характерни достъпни жилища. Освен това много градове и общини в Саксония-Анхалт разполагат със социални жилища. По правило те могат да се отдават под наем само на хора с ниски доходи. За целта ви е необходим **Wohnberechtigungsschein**, който можете да получите в местната жилищна служба.

Порталът www.wg-gesucht.de предлага и добра възможност за търсене на цели апартаменти, а не само на общи стаи. Обикновено е добре да публикувате запитване, за да могат наемодателите също да пишат на лицето, което търси жилище, и да се направи добър подбор.

Местните групи в Telegram за търсене на жилище и "Споделянето е

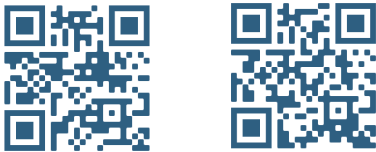
В тази глава ще научите на какво трябва да обърнете внимание, когато търсите жилище, какви разпоредби се прилагат в Германия по отношение на договора за наем и депозита за наем, както и при какви условия можете да кандидатствате за жилищни помощи като гражданин на Съюза.

В края на главата ще намерите също така консултантските центрове и контактите, към които можете да се обърнете в Саксония-Анхалт.

ДОБРЕ Е ДА ЗНАЕТЕ
Добре е да знаете Ако планирате да останете за по-дълъг период от време или да се преместите в Германия, препоръчително е да живеете временно при приятел. Проверете дали наемодателят разрешава преотдаване под наем. Имате реални шансове да получите собствен апартамент, ако имате работа или доказателство за доход.

грижа" също осигуряват подкрепа тук. Имената на тези групи обаче се различават в зависимост от местоположението. За Хале например това са www.t.me/WohnenInHalle и www.t.me/hallecare817.

За Magdeburg групата www.t.me/sharinginmagdeburg

2. ДОГОВОРЪТ ЗА НАЕМ

i
Преди да подпишете договора за наем, заедно с наемодателя трябва да огледате внимателно всяка стая и да обърнете внимание на евентуално необходимите ремонтни дейности. Проверете дали отоплението, контактите и връзките работят. При пред-аването на апартамент за-пишете всички недостатъци в дневника за насяне. Също-щото важи и при напускане на жилището. Регистрирайте състоянието на предадения апартамент в протокол за на-пускане.

Договорът за наем урежда правата и задълженията на наемателя и съдържа разпоредби относно текущите разходи. В Германия догово-рите за наем обикновено се сключват в писмена форма. Наемодате-лят не е задължен да прави това. Все пак трябва да настоявате за пис-мен договор за наем. В случай на спор ще имате в ръцете си важен документ.

Безсрочните договори за наем са правило в Германия. Примерен до-говор за наем на жилище показва точките, на които трябва да обър-нете внимание, когато се насяте.

3. НАЕМ И ДЕПОЗИТ ЗА НАЕМ

Наемът на апартамент под наем се състои от студения наем и раз-ходите за отопление, топла вода, газ, ако е приложимо, както и от экс-плоатационните разходи за жилищния комплекс (топъл наем). Раз-ходите за електроенергия и за телефон и интернет обикновено се ре-гулират чрез лични авансови плащания с вашите договорни пар-тньори. Ако наемодателят ви иска да увеличи наема с течение на вре-мето, той може да го направи само при определени условия.

Гаранцията за наем (депозит) обикновено се договаря в договора за наем. Размерът на депозита може да бъде договорен. Депозитът обаче не може да надвишава 3 студени наема (месечен наем без таксите за обслужване).

Депозитът за наем се превежда от наемателя на наемодателя. На-емателят може да плати депозита на 3 месечни вноски. Първата вноска се дължи в началото на наема.

4. ЖИЛИЩНИ ДЕФЕКТИ

Ако забележите някакви дефекти или (технически) неизправности в апартамент, вие като наемател трябва да информирате наемода-теля, за да може той да отстрани дефекта възможно най-скоро. Важно е да направите това в писмен вид и да определите краен срок за от-страняване на дефекта. До отстраняването на дефекта наемът може да бъде намален в разумна степен.

ЗА АПАРТАМЕНТА

ДОБРЕ Е ДА ЗНАЕТЕ:
Германската асоциация на наемателите (Deutscher Mie-terbund) предоставя инфор-мация за рисковете и подвод-ните камъни във връзка с жи-лищата и договорите за наем в раздела за наемното право на своя [уебсайт](http://uebсайт).

ДОБРЕ Е ДА ЗНАЕТЕ:
Преди да намалите наема, потърсете съвет. Ако намалите наема необос-новано, наемодателят рискува да прекрати дого-вора ви.

ДОБРЕ Е ДА ЗНАЕТЕ:

Получателите на т.нар. трансферни обезщетения, при които разходите за жилище вече са взети предвид, като например обезщетение за безработица II и социално обезщетение съгласно SGB II ("Hartz IV"), основно осигуряване в напреднала възраст и в случай на намалена работоспособност, както и помощ за живот съгласно SGB XII и т.н.), нямат право на обезщетение за жилище.

Ако сте сключили безсрочен договор за наем, обикновено можете да го прекратите с 3-месечно предизвестие. Няма значение от колко време сте наемател. Трябва да изпратите писмено уведомление. Ако подадете предизвестие за прекратяване на договора до наемодателя най-късно на 3-ия работен ден от месеца, този месец вече се счита за част от срока на предизвестieto.

Съществува и възможност за по-кратък срок на предизвестие. Това обаче важи само ако е изрично посочено в договора за наем. Наемодателят трябва да спазва законоустановените срокове за предизвестие и не може да ги съкращава в своя полза.

6. ЖИЛИЩНИ ПОМОЩИ

Жилищната помощ е държавна субсидия за хора с ниски доходи. То може да бъде предоставено при подаване на молба. Жилищните помощи се отпускат под формата на субсидия за наем, ако наемате апартамент или стая, или под формата на субсидия за тежести, ако живеете в апартамент или къща, която притежавате.

Ще получите субсидията само ако действително пребивавате на територията на Федерална република Германия и имате **право на свободно движение** съгласно Закона за общото свободно движение на гражданите на ЕС (Freizüg/EU). Жилищните помощи се отпускат само след подаване на молба – обикновено от началото на месеца на подаване на молбата за период от дванадесет месеца. Заявленията за жилищни помощи се подават до органите за жилищни помощи на окръзите, независимите градове и общините с над 20 000 жители.

Използвайте предписаните **формуляри**, за да подадете молбата си за жилищни помощи в Саксония-Анхалт.

Deutscher Mieterbund Sachsen-Anhalt e.V.
(Mitgliedschaft erforderlich)

Mietervereine in Sachsen-Anhalt

Migrationsberatung für erwachsene Zuwanderinnen und Zuwanderer (MBE)

Jugendmigrationsdienste (JMD)

WelcomeCenter Sachsen-Anhalt

ИНФОРМАЦИОННИ МАТЕРИАЛИ И ПОРТАЛИ

Antragformulare und Informationen um den Wohngeldanspruch:
Ministerium für Infrastruktur und Digitales
www.mid.sachsen-anhalt.de/infrastruktur/bauen-und-wohnen/wohngeld/

Willkommen in Deutschland

3.

ИЗУЧАВАНЕ НА НЕМСКИ ЕЗИК

1. ИЗУЧАВАНЕ НА НЕМСКИ ЕЗИК С ИНТЕГРАЦИОНЕН КУРС
2. ПРОФЕСИОНАЛНИ ЕЗИКОВИ КУРСОВЕ
3. ИЗУЧАВАНЕ НА НЕМСКИ ЕЗИК В ЧУЖБИНА
4. ЧУЖДООЕЗИКОВИ КУРСОВЕ, ПРЕДЛАГАНИ ОТ VOLKSHOCHSCHULE

1. ИЗУЧАВАНЕ НА НЕМСКИ ЕЗИК С ИНТЕГРАЦИОНЕН КУРС

Като гражданин на ЕС нямате право на участие в интеграционен курс и обикновено трябва сами да финансирате обучението си по немски език. Въпреки това Федералната служба за миграция и бежанци (BAMF) може да допусне Вас и членовете на Вашето семейство до интеграционен курс, ако Вие и членовете на Вашето семейство все още не говорите достатъчно добре немски език, не сте посещавали интеграционен курс и има свободни места в курса.

Интеграционният курс се състои от езиков курс и ориентационен курс, в който се преподават знания за правната система, историята и културата на Германия. Държавата поема половината от разходите за обучение. Трябва сами да покриете разходите за курса.

В тази глава ще научите какви са възможностите за изучаване на немски език, които имате като гражданин на Съюза, и какви алтернативни възможности имате – от интеграционни курсове до езикови курсове в центъра за обучение на възрастни.

В края на главата ще намерите и консултантските центрове и контактите, към които можете да се обърнете в Саксония-Анхалт.

2. ПРОФЕСИОНАЛНИ ЕЗИКОВИ КУРСОВЕ

Ако вече сте достигнали езиково ниво B1, можете да се включите в **професионални езикови курсове**.

При следните условия може да имате право да участвате в професионален езиков курс:

Ако

- сте регистриран в Агенцията по заетостта като търсещ обучение, търсещ работа или безработен, **или участвате в мерки за предпрофесионално обучение или подпомагано обучение**, или
- получавате обезщетение за безработица II, или
- трябва да достигнете определено ниво на владение на езика, за да придружите признаването на чуждестранна професионална квалификация или за достъп до професия, или ако
- сте стажант/обучаем.

3. ИЗУЧАВАНЕ НА НЕМСКИ ЕЗИК В ЧУЖБИНА

Един от начините за изучаване на немски език преди да пристигнете в Германия е Гьоте-институт, който е представен в много страни. Той популяризира познаването на немския език в чужбина и насърчава международното културно сътрудничество. По този начин можете да се възползвате от възможността да завършите един от многото езикови курсове на нива A1-C2 в родната си страна.

4. КУРСОВЕ ПО ЧУЖД ЕЗИК, ПРЕДЛАГАНИ ОТ VOLKSHOCHSCHULE

В допълнение към многобройните онлайн езикови курсове, една от възможностите за изучаване на чужди езици (европейски езици, немски като чужд език) са езиковите курсове, предлагани от местните центрове за обучение на възрастни. Езиковите курсове по немски език за чужденци / немски като втори език са част от редовната програма на образователните центрове за възрастни на много места. В по-големите градове често се намират езикови курсове по български, полски, румънски, унгарски и т.н. Ако е необходимо, може да се наложи да потърсите търсения езиков курс и в близост до местоживееенето си. Езиковите курсове в центровете за обучение на възрастни (Volkshochschulen) са платени, но често са по-евтини в сравнение с други доставчици на езиково обучение.

Държавната асоциация на центровете за обучение на възрастни (Landesverband der Volkshochschulen) предлага преглед на центровете за обучение на възрастни в Саксония-Анхалт с интерактивна карта на отделните места.

5. ЕЗИКОВИ ТАНДЕМИ

Езиковите тандеми са безплатна възможност за изучаване на чужди езици. Такива езикови партньорства има в различни градове. В езиковия тандем изучаващите различни родни езици се подкрепят взаимно чрез лични срещи или друг вид обмен. Това може да е въпрос на опресняване на езиковите умения, разширяване на речника или межкултурен разговор.

За да намерите езиков тандем на място в Саксония-Анхалт, можете да използвате функцията за търсене на портала за езикови тандеми tandem.net (1) или на портала за езикови партньори erstenachhilfe.de (2).

За студентите в Саксония-Анхалт университетите предлагат езикови тандеми, например [Университетът "Мартин Лутер"](https://www.uni-magdeburg.de) в Хале-Витенберг (3) и [Университетът "Ото фон Герике"](https://www.uni-halle.de) в Магдебург (4).

МЕСТНИ ЗВЕНА ЗА КОНТАКТ И СЪВЕТИ

Migrationsberatung für erwachsene Zuwanderinnen und Zuwanderer (MBE)

Jugendmigrationsdienste (JMD)

Agentur für Arbeit und Ihr Jobcenter

Volkshochschulen Sachsen-Anhalt

ИНФОРМАЦИОННИ МАТЕРИАЛИ И ПОРТАЛИ

Willkommen in Deutschland

Integrationskurse in Ihrer Nähe:
Suchformular der Bundesagentur für Arbeit;
Auskunftssystem des BAMF

Deutsche Welle: <https://www.dw.com/de/deutsch-lernen/s-2055>

AEM-ANHALTISCHE ELEKTROMOTORENWERK DESSAU GMBH, САКСОНИЯ-АНХАЛТ

4.

РАБОТА В ГЕРМАНИЯ И САКСОНИЯ - АНХАЛТ

ЧАСТ 1: ТЪРСЕНЕ НА РАБОТА

1. ТЪРСЕНЕ НА РАБОТА С ПОМОЩТА НА АГЕНЦИЯТА ПО ЗАЕТОСТТА
2. ИЗПОЛЗВАНЕ НА БЮДЖЕТА ЗА СТАЖУВАНЕ
3. ПОДКРЕПА ЧРЕЗ МЕРКИ ЗА ПРОФЕСИОНАЛНА ИНТЕГРАЦИЯ
4. ПРОДЪЛЖАВАНЕ НА ОБРАЗОВАНИЕТО С ПОМОЩТА НА ВАУЧЕР ЗА ОБРАЗОВАНИЕ

ЧАСТ 2: РАЗПОРЕДБИ И ЗАКОНИ В ТРУДОВОТО ПРАВООТНОШЕНИЕ

1. ТРУДОВ ДОГОВОР
2. ЗАПЛАЩАНЕ В СЪОТВЕТСТВИЕ С МИНИМАЛНАТА РАБОТНА ЗАПЛАТА
3. ПРАВИЛА ЗА РАБОТНОТО ВРЕМЕ И ОТПУСКТЕ
4. ЗАПЛАЩАНЕ БЕЗ РАБОТА
5. ПРАВИЛА ЗА СПЕЦИАЛНИ ФОРМИ НА РАБОТА
6. ПРЕДИЗВЕСТИЕ ЗА ПРЕКРАТЯВАНЕ НА ТРУДОВОТО ПРАВООТНОШЕНИЕ И ЗАЩИТА СРЕЩУ УВОЛНЕНИЕ

ЧАСТ 3: ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА РАБОТНИЦИТЕ И СЛУЖИТЕЛИТЕ В СЛУЧАЙ НА ЗАГУБА НА РАБОТА

1. АКО НЕ ПОЛУЧАВАТЕ ЗАПЛАТАТА СИ
2. АКО СТЕ УВОЛНЕНИ
3. ОБЕЗЩЕТЕНИЯ ЗА БЕЗРАБОТИЦА И ОСНОВНО ОСИГУРЯВАНЕ

ЧАСТ 1: ТЪРСЕНЕ НА РАБОТА

1. ТЪРСЕНЕ НА РАБОТА С ПОДКРЕПАТА НА АГЕНЦИЯТА ПО ЗАЕТОСТТА

Важна първа стъпка в търсенето на работа в Германия е да се регистрирате във **Федералната агенция по заетостта** (1) като "търсещо работа лице". Предпоставка за това е валиден адрес за регистрация. Трябва да можете да бъдете открити по пощата на регистрирания адрес. Това е вашият адрес за контакт с Федералната агенция по заетостта.

За да се регистрирате като търсещо работа лице, използвайте интернет портала **"JOBBÖRSE"** (2) или се свържете със съответната **агенция по заетостта по телефона** (3). Веднага щом се регистрирате като "търсещо работа лице", като гражданин на ЕС имате законно право на помощ при търсене на работа от Агенцията по заетостта, също както германските граждани.

Агенцията по заетостта оказва съдействие при:

- търсене на работа, включително кандидатстване и представяне,
- избор на работа,
- професионално развитие и преквалификация,
- смяна на професията и работата,
- допълнително професионално обучение и др.

В тази глава ще научите кои инструменти се използват за подпомагане на търсенето на работа, какви са възможностите за професионална интеграция, какво да търсите в трудовия си договор и какво трябва да направите в случай на уволнение и безработица, като се вземат предвид специалните форми на работа.

В края на главата ще намерите и консултантските центрове и контактите, към които можете да се обърнете в Саксония-Анхалт.

Ако все още не владеете добре немски език, трябва да помолите някой да ви придружава, за да превежда за срещата в агенцията по заетостта. Предварително подскажете на агенцията по заетостта какви са уменията ви по немски език. В този случай Агенцията по заетостта може да ви предостави гореца линия за преводачи

Услугата на агенцията по заетостта е безплатна. Веднага след като се регистрирате като търсещо работа лице, трябва да използвате услугите, предлагани от съответната агенция по заетостта, за да си намерите работа. Запишете си лична среща за консултация, за да обсъдите индивидуалната си ситуация.

Целта на услугата за намиране на работа в агенцията по заетостта е индивидуален анализ на вашето положение. Въз основа на вашите професионални и лични умения и квалификации ще бъде създаден ваш индивидуален профил на кандидат и ще бъде публикуван анонимно в борсата за работа. Ако има подходящо предложение за работа за вас, съответното предложение за назначаване ще ви бъде изпратено по време на лично интервю, писмено или по телефона. Освен това в т.нар. споразумение за интеграция се посочват в писмен вид конкретните стъпки, които вие и агенцията по заетостта трябва да предприемете, за да си намерите подходяща работа възможно най-бързо.

Ако дори с помощта на агенцията по заетостта не може да ви бъде намерена работа, може да имате право на активни мерки за насърчаване на заетостта. Това важи и ако нямате право на обезщетение за безработица. Научете повече за обезщетенията за насърчаване на заетостта съгласно Социалния кодекс тук.

2. ДА ИЗПОЛЗВАТЕ БЮДЖЕТА ЗА СТАЖОВЕ, ЗА ДА ПОЕМЕТЕ РАБОТА

Като работник от ЕС можете да кандидатствате за финансова помощ от т.нар. бюджет за стажове, ако искате да започнете работа, за която се плащат социалноосигурителни вноски. Това ви дава възможност за индивидуална подкрепа и възстановяване на различни разходи.

При определени условия бюджетът за настаняване може да покрие следните разходи:

- Разходи за признаване на чуждестранни образователни или професионални сертификати,
- Разходи за подготовка и изпращане на документи за кандидатстване,
- Разходи за пътуване до интервю за работа,
- Пътни разходи за пътуване до външна работа,
- Разходи за придвижване до работното място в случай на започване на работа извън дома,

Подкрепата от бюджета за настаняване изисква да сте застрашени от безработица.

Подкрепа няма да бъде отпусната, ако сте по трудово правоотношение, което не е прекратено или е постоянно или търсите нова работа по лични причини (напр. по-високи доходи/промяна на местоживеенето).

- Разходи за работно оборудване, като работно облекло и инструменти,
- Други разходи, напр. преводи, инструкции/сертификати от здравните власти.

ЛАБОРАТОРНА РАБОТА В HERPE MEDICAL CHITOSAN GMBH, ХАЛЕ

3. ПОДКРЕПА ЧРЕЗ МЕРКИ ЗА ПРОФЕСИОНАЛНА ИНТЕГРАЦИЯ

Ако сте безработен или има риск да загубите работата си, можете да получите подкрепа чрез "мерки за активиране и професионална интеграция". С ваучера за активиране и назначаване (Aktivierungs- und Vermittlungsgutschein - AVGS) вашата агенция по заетостта удостоверява, че отговаряте на изискванията за допустимост, и заедно с вас определя конкретната цел и съдържанието на мярката. AVGS ви дава право да изберете доставчик, частна агенция за заетост или работодател, който отговаря на вашите професионални цели.

Мерките за интеграция включват например:

- обучение за кандидатстване за работа,
- оценка на уменията,
- наставничество,
- трансфер на професионални знания, включително езикова подкрепа, свързана с работата,
- пробна работа
- ваучер за частно намиране на работа.

Можете да решите какви да бъдат следващите ви стъпки, като се консултирате с вашата агенция по заетостта и вземете предвид предлаганите местни мерки.

Ако имате право на обезщетения за безработица, били сте безработни поне 6 седмици и все още не сте намерили работа, имате право на ваучер за намиране на работа, за да ползвате безплатно услугите на частен агент по заетостта.

Използването на такъв посредник може решително да увеличи шансовете ви за намиране на нова работа.

Ваучерът за образование е дискреционна помощ. Нямате законно право на това. Ваучер за обучение можете да получите само след лична консултация. Уговорете си среща с агенцията по заетостта или с бюрото по труда.

4. ДОПЪЛНИТЕЛНО ОБУЧЕНИЕ С ПОМОЩТА НА ВАУЧЕР ЗА ОБУЧЕНИЕ

С ваучера за образование Агенцията по заетостта подкрепя професионалната ви квалификация, за да увеличи шансовете ви да си намерите постоянна работа. Тази възможност е възможна, ако вече сте безработен или ако сте нает и трябва да адаптирате професионалните си знания и умения към променените изисквания в професионалната си област, например за да предотвратите заплахата от уволнение или за да компенсирате липсваща професионална квалификация.

Ако **отговаряте на изискванията**, ще получите ваучер за образование от вашата агенция по заетостта. Той удостоверява, че разходите за по-нататъшно обучение (разходи за курсове, пътни разходи, разходи за настаняване и храна извън дома и разходи за грижи за деца) ще бъдат покрити и, ако е приложимо, че обезщетенията за безработица ще продължат да се изплащат, докато участвате в мярката за по-нататъшно обучение.

Мерките за продължаващо професионално обучение включват:

- Квалификация за адаптиране
- Подготовка за външен изпит
- Частична квалификация
- Преквалификация при доставчик
- Преквалификация в индивидуална фирма или
- Професионално обучение на непълно работно време (възможно в комбинация с езикова подкрепа, свързана с работата).

ALTMÄRKER FLEISCH UND WURSTWAREN GMBH, ОБЛАСТ STENDAL

ЧАСТ 2: РАЗПОРЕДБИ И ЗАКОНИ В ОБЛАСТТА НА ТРУДОВИТЕ ПРАВООТНОШЕНИЯ

1. ТРУДОВИЯ ДОГОВОР

Работодателят е длъжен да ви предостави писмен трудов договор не по-късно от 1 месец след началото на трудовото правоотношение. Трудовият договор се подписва от работодателя и от вас.

Трудовият договор или документът, съдържащ условията на договора, трябва да съдържа следната информация:

- Име и адрес на работодателя и работника
- Начало и продължителност на трудовия договор
- Вид работа и описание на задълженията ви
- Място на работа
- Размер на заплащането (обикновено брутна заплата)
- Състав на заплащането (основна заплата, ако е приложимо, добавки, надбавки)
- Работно време
- Отпуски
- Крайни срокове за прекратяване на трудовия договор
- Препратка към приложимите колективни трудови договори или фирмени и служебни споразумения.

Информацията относно заплащането, работното време, отпуските и сроковете на предизвестие може да бъде заменена с препратка към приложим колективен трудов договор или споразумение за работа или служба.

Някои работодатели от Германия набират квалифицирани работници в други държави от ЕС, като предлагат фиксирана сума или безплатен курс по немски език. Трудовите договори или договорите за продължаване на образованието често съдържат клауза за изплащане. Клаузата за изплащане ви задължава да работите за работодателя си за определен период от време. Ако след това искате да напуснете по-рано или да смените работодателя си, трябва да изплатите допълнителните придобивки, които работодателят ви предлага, например разходите за езикови курсове или наем на жилище. Ако в трудовия ви договор има клауза за изплащане, потърсете индивидуален съвет от консултантски център. В много случаи тези споразумения не са ефективни. Трудовите договори с клауза за изплащане често са работни места с лоши и несправедливи условия на труд.

2. ЗАПЛАЩАНЕ СПОРЕД МИНИМАЛНАТА РАБОТНА ЗАПЛАТА

В Германия общата законоустановена **минимална работна заплата** е долната граница на възнаграждението, под която то не може да пада. В Германия всеки работодател е длъжен да плаща законоустановената минимална работна заплата. Това важи независимо дали се плаща на германски или чуждестранен служител. То се прилага и ако работодателят не е доволен от работата на служителя.

Минималната работна заплата в Саксония-Анхалт е идентична с тази в другите федерални провинции. Поради това не съществуват специфични за отделните щати или за Изтока и Запада разлики в равнището на законоустановената минимална работна заплата. Съществуват обаче специфични за отделните щати минимални браншови заплати, които се договарят в колективен трудов договор. Така законово определената минимална работна заплата може да е неморална, ако в отрасъла са обичайни по-високи заплати. Дори и да получавате минималната заплата, уверете се, че размерът **на заплатата не нарушава забраната за неморално възнаграждение**.

Законоустановената минимална работна заплата в Германия се определя и коригира редовно от Комисията по минималната работна заплата. Минималната заплата от 9,82 евро е в сила от 1 януари 2022 г. Коалиционното споразумение на федералното правителство предвижда увеличаване на минималната работна заплата на 12 евро. Тази еднократна стъпка трябва да се осъществи на 1 октомври 2022 г.

В Германия държавната митническа администрация проверява дали работодателят спазва определената минимална заплата. В противен случай работодателят е длъжен да изплати минималната работна заплата със закъснение. Освен това той може да бъде санкциониран с глоба.

Ако не получавате минимална заплата, можете да се обадите на горещата линия за **минимална заплата** (горещата линия за граждани на BMAS на телефон 030 60 28 00 28). На тази линия се приемат жалби и сигнали за нарушения на Закона за минималната работна заплата.

Повече информация за минималната работна заплата в Германия можете да намерите на **тематичната страница на DGB**.

3. ПРАВИЛА ЗА РАБОТНОТО ВРЕМЕ И ОТПУСКТЕ

В Германия работното време е регламентирано със закон. Работното време е периодът от време, през който служителите или стажантите трябва да предоставят труда си на работодателя. Времето, през което човек е готов да започне работа, се нарича "Arbeitsbereitschaft" (готовност за работа). Това "време на изчакване" също се счита за работно време. Изключение: За водачите на камиони готовността за работа не се счита за работно време.

Работното им време не може да надвишава 8 часа на ден. С някои изключения почивките и пътуването до и от работа не се считат за работно време. Работното време може да бъде удължено до максимум десет часа, ако не превишавате среднодневното работно време от осем часа в рамките на шестмесечен период. Работата е забранена в неделя и на официални празници. Само за някои сектори и дейности има законови или колективно договорени изключения от този регламент за работното време. Законовите изключения са уредени в Закона за работното време.

ПРАЗНИЦИ

Служителите в Германия имат право на платен отпуск в размер на най-малко 24 работни дни за календарна година. Това са четири седмици отпуск годишно, тъй като съботите също се считат за работни дни. Правото на обезщетение възниква едва шест месеца след началото на трудовото правоотношение. Ако трудовото правоотношение продължава по-малко от шест месеца, имате право на пропорционален отпуск (два работни дни на месец).

Отпускът се урежда в трудовия договор. При трудови правоотношения по колективен трудов договор продължителността на отпуска обикновено е по-голяма. За младежите се прилагат разпоредбите за ваканциите на Закона за защита на младежката заетост. В зависимост от възрастта Законът за защита на младежката заетост предвижда до 30 работни дни отпуск.

Винаги трябва да подавате писмено заявление за отпуск до работодателя си. По принцип можете свободно да избирате периода на отпуска. Въпреки това има случаи, в които работодателят може да ограничи или да откаже желанието ви за почивка по оперативни причини.

Ако живеете в домакинство с хора, които отглеждате, за които се грижите или за които полагате грижи, законовите разпоредби за работното време не се прилагат. Това обаче не означава, че трябва да сте на разположение на работодателя си 24 часа в денонощието. Ако смятате, че работодателят ви се възползва от вас и се отнася зле с вас, отидете в близък консултативен център.

Документирайте ежедневно си работно време: Записвайте работното си време и почивките всеки ден. Дайте на шефа/ръководителя си да подпише бележките ви. Ако това не е възможно, помолете колега от работата да го подпише, например. В случай на спорове ще имате важна осnova за доказване на действителното си работно време.

Ако сте болни, трябва да съобщите за това на работодателя възможно най-скоро. Не-обходимо е медицинско свидетелство най-късно от четвъртия календарен ден на заболяването.

Пример: Ако сте се разболели в петък, трябва да представите медицинско свидетелство на работодателя в понеделник. Работодателят обаче може да изиска от вас да представите болничния лист още през първия ден на заболяването. Задължително трябва да спазвате тези изисквания, защото нарушаването им може да доведе до уволнение.

4. ЗАПЛАТА БЕЗ РАБОТА

Ако работите в дадена фирма повече от четири седмици и се разбоleetе, имате право на изплащане на редовното си възнаграждение от работодателя за период до 6 седмици.

Това важи и за случаите, когато не можете да работите в резултат на спортен инцидент. От друга страна, ако умишлено сте застрашили здравето си, например като сте шофирали в нетрезво състояние или сте пушили след инфаркт, работодателят може да откаже да продължи да ви плаща заплатата.

5. ПРАВИЛА ЗА СПЕЦИАЛНИ ФОРМИ НА РАБОТА

В Германия има редица специални форми на работа за работници от ЕС. Тези специални форми се обуславят отчасти от степента на мобилна заетост и съответната продължителност на трудовото правоотношение, сферата на дейност, седалището на работодателя и др.

Тези специални форми на заетост включват:

- Командировани работници
- Трансгранично пътуващи работници
- Сезонни работници
- О-пан-дьо-пери
- Самостоятелна заетост
- Маргинална заетост ("мини-работа")

За тези специални форми на работа съществуват отделни разпоредби, права и задължения в областта на трудовото право, задълженията за социална сигурност, семейните обезщетения и пенсиите.

Направете справка със съответната тематична страница **"Специални форми на работа"** в информационния бюлетин на Органа на ЕС за равно третиране на работниците, за да се запознаете с подробна информация за тези специални форми на работа.

6. УВОЛНЕНИЕ И ЗАЩИТА СРЕЩУ УВОЛНЕНИЕ

В Германия има два вида уволнение. "Обикновено" и "извънредно" уволнение.

Извънредното уволнение е без предизвестие. Това означава, че трудовото правоотношение се прекратява в момента на подаване на предизвестие. Този случай е доста рядък, тъй като трябва да бъдат изпълнени специални условия, за да бъде прекратяването ефективно.

В случай на обикновено прекратяване работодателят трябва да отпрати четириседмично предизвестие до 15-то число или до края на месеца. Колкото по-дълго е трудовото правоотношение, толкова по-дълъг е срокът на предизвестие. Например, ако служителът е работил в компанията 15 години, срокът на предизвестие е шест месеца до края на календарния месец.

Ползвате се от специална защита срещу уволнение съгласно Закона за защита при уволнение (Kündigungsschutzgesetz, KSchG), ако

- трудовото ви правоотношение е по-старо от шест месеца към момента на уволнението и
- сте нает в предприятие с повече от 10 служители.

Законът за защита при уволнение гласи, че уволнението от страна на работодателя трябва да бъде социално оправдано. Работодателят трябва да посочи конкретни причини, поради които служителът не може да продължи да работи в неговото предприятие. Тези причини могат да се крият в личността или поведението на служител, но могат да се основават и на спешни оперативни изисквания. Ако Законът за защита при уволнение не се прилага, тъй като трудовото правоотношение е твърде кратко или предприятието е твърде малко, работодателят може да уволни работника, без да посочва причини.

Това обаче не важи, ако принадлежите към група хора, които имат особена нужда от защита.

Ако в предприятието ви има работнически съвет, работодателят трябва да се консултира с него за вашето уволнение. Уволнение без консултация с работническият съвет е недействително.

Известието за прекратяване е валидно само ако е дадено в писмена форма. Устното прекратяване, прекратяването по имейл, факс или SMS е невалидно. Предизвестие за прекратяване на трудовия договор е възможно и по време на отпуск по болест.

В случай на прекратяване на договора незабавно информирайте работническият съвет. Работническият съвет може да възрази срещу уволнението на определени основания в рамките на една седмица.

Ако желаете да предприемете действия срещу уволнението, трябва да подадете "иск за защита при уволнение" в трудовия съд в срок от 3 седмици след получаване на писменото уволнение.

Ако искът не е подаден в срок, прекратяването на делото влиза в сила. Този срок трябва да се спазва и ако трудовото ви правоотношение не е предмет на Закона за защита при уволнение.

Допълнителна информация може да бъде **намерена и в брошурата на BMA** по темата за защита срещу уволнение. Ако сте засегнати от уволнение, потърсете съвет от адвокат или консултантски център възможно най-скоро.

IPT - PERGANDE, GESELLSCHAFT FÜR INNOVATIVE PARTICLE TECHNOLOGY MBH, АНХАЛТ-БИТЕРФЕЛД

ЧАСТ 3: ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА СЛУЖИТЕЛИТЕ В СЛУЧАЙ НА ЗАГУБА НА РАБОТА

В случай на уволнение или загуба на работа имате различни възможности да потърсите правна помощ. Във ваш собствен интерес е да се уверите, че изпълнявате задълженията си за своевременно докладване и документиране на загубата на работа.

1. АКО НЕ ПОЛУЧАВАТЕ ЗАПЛАТАТА СИ

Ако работодателят ви не изплаща уговореното възнаграждение, изпратете му писмо с искане за изплащане на неизплатеното възнаграждение. Не забравяйте да определите срок от 2 седмици за плащане. В това писмо трябва да посочите работното време, за което искате заплата, размера на заплатата и данните за банковата ви сметка.

Ако в предприятието ви има работнически съвет, трябва да подадете жалба за неизплатените заплати до него или до друга служба, която отговаря за това в предприятието (напр. управител на магазин). Те могат също така да ви помогнат с искането за заплата. Ако въпреки всичко това работодателят не отговори на искането ви за плащане в определения срок, можете да предявите претенцията си за заплата по съдебен ред, като подадете жалба в трудовия съд. Ако не владеете немски език в достатъчна степен, за да проведете съдебен процес, съдът автоматично ще повика преводач.

ВНИМАНИЕ: Трябва да докажете претенциите си за заплата в съда. За това записвайте работните си часове всеки ден. Дайте на шефа/ръководителя си да подпише бележките ви. Ако това е невъзможно, помолете колега да го подпише. Можете да използвате календара на работното време, който можете да изтеглите и разпечатате. Правете снимки и с мобилния си телефон. Колкото повече доказателства имате, толкова по-големи са шансовете ви да получите парите си. Не забравяйте да пазите писмени трудови договори или други документи за размера на заплатата, както и фишове за заплата, които сте получили.

Обърнете внимание на "преклузивния срок", предвиден в трудовия ви договор. Можете да предявите претенциите си за заплата срещу работодателя само в рамките на преклузивния срок. След изтичането на този период вземанията за заплати се погасяват по давност. Преклузивният срок може да бъде регламентиран и от колективния трудов договор. Проверете и регламента на колективния трудов договор по този въпрос.

Ако пропуснете крайния срок, последиците са сериозни: прекратяването влиза в сила след изтичане на срока на предизвестие и вече не можете да предприемете правни действия срещу него.

Използвайте подкрепата на синдикатите или други консултантски центрове възможно най-скоро или се консултирайте с адвокат, специализиран в областта на трудовото право.

2. КОГАТО СЪМ УВОЛНЕН

Ако сте уволнен, трябва да подадете жалба в съда в срок от 3 седмици от получаването на уволнението (иск за защита срещу уволнение). Този период важи за всички уволнения, независимо дали попадате в обхвата на Закона за защита при уволнение.

Можете сами да подадете иск за защита срещу уволнение в трудовия съд, т.е. не е необходимо да бъдете представлявани от адвокат. Представителство от адвокат е необходимо само на втора инстанция. Целта на вашия иск за защита срещу уволнение е трудовият съд да постанови, че уволнението е недействително. Ако искът бъде уважен, уволнението е невалидно. Това означава, че трудовото ви правоотношение ще продължи. След това трябва да отидете на работа и работодателят трябва да ви плати заплатата. Можете също така да подадете иск за защита срещу уволнение, ако не желаете да продължите трудовото правоотношение, но искате да получите обезщетение при напускане.

Искът може да бъде предявен пред трудовия съд, в чийто район се намира местоживеенето или дейността на работодателя или където обикновено се извършва или последно е била извършвана работата. Не забравяйте да приложите писмени трудови договори, ведомости за работното време или други документи, показващи размера на заплатата, както и копия на всички фишове за заплатата, които сте получили.

ВНИМАНИЕ: Съдебните разноски се правят по време на съдебното производство. По правило те се поемат от страната, която е загубила делото. Ако делото е частично спечелено, разноските се разпределят пропорционално. На първо място, всяка страна трябва да поеме сама разходите за адвокат. Следователно трябва да платите хонора на адвоката си дори ако спечелите делото.

Ако не можете да си позволите разходите за съдебен процес, можете да подадете молба за правна помощ. Правна помощ се предоставя за всички съдебни производства или правни консултации, като тя не се ограничава до трудовоправни производства. Прочетете повече в често задаваните въпроси.

На работниците, които са били членове на синдикална организация в продължение на най-малко 3 месеца, се предоставят безплатни съвети и представителство в съда от синдикалната организация.

Ако срещате трудности при упражняването на правата си като гражданин на ЕС пред германските власти, безплатната служба на националните органи SOLVIT, която е представена във всички страни от ЕС, както и в Исландия, Лихтенщайн и Норвегия, може да ви помогне. Условието е въпросът да не е отнесен до съда и да има връзка с правото на ЕС. Със SOLVIT може да се свържете онлайн чрез формуляра за контакт на началната страница на [SOLVIT](#).

3. ОБЕЗЩЕТЕНИЕ ЗА БЕЗРАБОТИЦА И ОСНОВНО ОСИГУРЯВАНЕ

Ако останете без работа, имате право на обезщетения за безработица, като например обезщетение за безработица и основно подпомагане на доходите. За целта трябва да се обърнете към службата по заетостта в страната, в която сте работили последно.

Правото ви на обезщетение за безработица се подчинява на същите условия като гражданите на страната, в която сте работили последно. Периодите на заетост и осигуряване, завършени в други държави, ще бъдат взети предвид при обработката на вашия иск. Ако работите в страна, различна от тази, в която живеете (например пограничен работник), се прилагат специални правила.

БЕЗРАБОТИЦА

Ако последно сте работили в Германия, имате право на обезщетение за безработица при определени условия. Едно от условията е да сте работили преди това за определен период от време. По правило трябва да сте работили поне 12 месеца през последните 30 месеца в системата на задължителното социално осигуряване. Ако от самото начало сте работили предимно по краткосрочни трудови правоотношения, които са били ограничени до не повече от 14 седмици, 6 месеца трудов стаж също могат да бъдат достатъчни.

Трябва да се регистрирате като търсещо работа лице лично в компетентната агенция по заетостта най-малко 3 месеца преди края на трудовия ви договор. Ако сте разбрали за прекратяването на трудовия си договор по-малко от 3 месеца преди това, трябва да се явите лично в компетентната агенция по заетостта в срок от 3 дни. За да спазите този срок, можете да се регистрирате като търсещ работа по телефона (безплатен номер на службата: 0800 4 5555 000) или онлайн. Личната среща може да се състои на по-късна дата. Ако пропуснете крайния срок, ще бъдете изправени пред блокиращ период, през който няма да получавате никакви обезщетения по SGB III (обезщетение за безработица I).

Ако искате да получите обезщетението си за безработица в друга държава, първо трябва да се свържете с вашата служба по заетостта и да изпълните определени условия. В противен случай може да загубите правото си на обезщетение.

Повече информация за обезщетението за безработица можете да намерите в брошурата за безработни, издадена от Федералната агенция по заетостта.

Можете да вземете правото си на обезщетение за безработица със себе си в друга страна от ЕС за период от 3 до 6 месеца, за да търсите работа там през това време. Това означава, че можете да вземете обезщетението си за безработица от друга държава от ЕС със себе си в Германия, за да си търсите работа. И обратното – можете да вземете германското си обезщетение за безработица със себе си в друга страна от ЕС. Повече информация по този въпрос можете да **намерите в брошурата за обезщетението** за безработица и заетостта в чужбина на Федералната агенция по заетостта.

ПОДПОМАГАНЕ НА ОСНОВНИЯ ДОХОД

Подкрепата за базов доход ви дава минималните финансови средства, от които се нуждаете, за да живеете.

Работоспособните лица, които търсят работа и нямат право на обезщетение за безработица или имат твърде нисък доход, получават обезщетение за безработица II съгласно Втора книга на Социалния кодекс (SGB II), известно като "Hartz IV".

Хората, които не са в състояние да работят, например поради заболяване или пенсионна възраст, и поради това не могат да работят, получават помощи по Дванадесетия социален кодекс (SGB XII).

ВНИМАНИЕ: За гражданите на ЕС се прилагат специални разпоредби за достъп до тези социални помощи:

Можете да получавате обезщетения съгласно втора книга на Социалния кодекс (SGB II), ако

- работите в Германия, но не печелите достатъчно, за да покриете разходите си за живот, или
- сте работили в Германия повече от една година и сте станали принудително безработен. Ако сте работили по-малко от една година, обезщетенията са ограничени до 6 месеца.

Самотните лица или самотните родители, които получават помощи, понастоящем получават 432 евро на месец. Покриват се и разумни разходи за настаняване и отопление. Доходите ви ще бъдат взети предвид.

Ако пребивавате в Германия единствено с цел търсене на работа и преди това не сте работили достатъчно дълго тук, ще получавате обезщетения съгласно SGB II (основно осигуряване) и SGB XII (социално подпомагане) само след 5 години законно пребиваване в Германия.

Ако нямате право на социално подпомагане, но се нуждаете от помощ, можете да получавате обезщетения съгласно SGB XII за храна, лична хигиена и здраве, както и за настаняване и храна, докато напуснете страната или за максимум един месец в рамките на две години ("мостови обезщетения"). Тези обезщетения могат да бъдат отпуснати за срок, по-дълъг от един месец, в отделни случаи на особени затруднения (напр. невъзможност за пътуване).

Подробна информация може да бъде намерена в брошурата **Arbeitslosengeld II/Sozialgeld – Grundsicherung für Arbeitsuchende SGB II** на Федералната агенция по заетостта.

Можете да използвате и каталога с въпроси и отговори на Федералното министерство на труда и социалните въпроси.

FAM MAGDEBURGER FÖRDERANLAGEN UND BAUMASCHINEN GMBH

Не е необходимо да сте готови да напуснете страната, за да получите мостови помощи! Следователно не е необходимо да се документира и такава воля за напускане.

Ако имате право на социални помощи в Германия, това важи и за членовете на семейството ви, които живеят в Германия.

РАФИНЕРИЯ TOTAL, ОБЛАСТ SAALE

МЕСТНИ ЗВЕНА ЗА КОНТАКТ И КОНСУЛТАЦИИ

BemA – Beratung migrantischer Arbeitskräfte

Migrationsberatung für erwachsene Zuwanderinnen und Zuwanderer (MBE)

Jugendmigrationsdienste (JMD)

Agentur für Arbeit , Jobcenter

ИНФОРМАЦИОНЕН МАТЕРИАЛ

Wissen ist Schutz!

Was Sie wissen sollten, um in Deutschland erfolgreich zu arbeiten.

Praxisleitfaden für EU-Arbeitnehmerinnen und Arbeitnehmer in Deutschland

Alles was Sie wissen sollten zu Arbeit, Ausbildung und Studium

Willkommen in Deutschland

TRIMET ALUMINIUM AG, ОБЛАСТ ХАРЦ

5.

ПРИЗНАВАНЕ НА ПРОФЕСИОНАЛНИ КВАЛИФИКАЦИИ

1. ПРИЗНАВАНЕ НА ДИПЛОМИ И ПРОФЕСИОНАЛНИ КВАЛИФИКАЦИИ
2. ПРИЗНАВАНЕ НА РЕГУЛИРАНИ ПРОФЕСИИ
3. ПРОФЕСИОНАЛНО ПРИЗНАВАНЕ БЕЗ ПРИЗНАТА КВАЛИФИКАЦИЯ
4. ПРИЗНАВАНЕ НА УЧИЛИЩНИ И УНИВЕРСИТЕТСКИ ДИПЛОМИ
5. ПОДКРЕПА ЗА ПРОФЕСИОНАЛНО ПРИЗНАВАНЕ

1. ПРИЗНАВАНЕ НА ДИПЛОМИ И ПРОФЕСИОНАЛНИ КВАЛИФИКАЦИИ

Като професионалист с професионална или академична квалификация имате законното право вашата квалификация да бъде сравнена и оценена с немска квалификация. Тъй като на германския пазар на труда дипломите и квалификациите са от решаващо значение за шансовете ви за заетост и адекватно заплащане, признаването на дипломите и квалификациите ви трябва да бъде на първо място в усилията ви да намерите добре платена работа.

2. ПРИЗНАВАНЕ НА РЕГУЛИРАНИТЕ ПРОФЕСИИ

При регулираните професии признаването е задължително (независимо от страната на обучение). Примери за регулирани професии са: Медицински професии (с изключение на професиите на помощниците), адвокат, учител, възпитател или инженер. Списък на всички регулирани професии в Германия можете да намерите [тук](#). Процедурата по признаване проверява дали професионалната ви квалификация е сравнима с референтната професия в Германия. Това означава, че еквивалентността е проверена. За тази цел компетентната служба ще направи справка с вашите документи (например за дипломи, изпити, съдържание на обучението и т.н.). Професионалният ви опит също играе важна роля [тук](#).

Процедурите за признаване се извършват от различни служби в Германия, които отговарят за признаването на професионалните квалификации. Решаващият фактор е за коя професия става въпрос. Можете да разберете коя служба отговаря за вас в търсачката за признаване, [която е достъпна на няколко езика](#).

ПРИМЕР: Ако искате да разберете дали и къде може да бъде признато обучението ви като преподавател, въведете професията си в търсачката за признаване. Тук ще намерите най-важната информация за това дали вашата професия е регулирана или не, какви изисквания се поставят пред професията в Германия и какво обучение трябва да сте преминали. Търсачката за признаване ви насочва и към службата, в която можете да подадете заявление за определяне на еквивалентност за вашата професия.

В тази глава ще научите кои професии се нуждаят от признаване, какво трябва да вземете предвид в процедурата по признаване на квалификациите ви и кои служби ще ви помогнат при професионалното признаване. В края на главата ще намерите и консултантските центрове и контактите, към които можете да се обърнете в Саксония-Анхалт.

3. ПРИЗНАВАНЕ НА ПРОФЕСИИ БЕЗ ПРИЗНАТА КВАЛИФИКАЦИЯ

Много професии в Германия могат да бъдат упражнявани без признатата квалификация – т.нар. нерегулирани професии. В Германия нерегулираните професии включват всички професии, които се обучават по дуалната система (професионално училище и обучение в предприятието). В момента има около 330 професии. За нерегулираните професии официалното признаване не е задължително изискване за започване на работа. Можете да кандидатствате директно пред работодател като водопроводчик, автомонтьор или дори продавач в промишлеността.

4. ПРИЗНАВАНЕ НА УЧИЛИЩНИ И УНИВЕРСИТЕТСКИ КВАЛИФИКАЦИИ

Службите за признаване на удостоверенията във федералните провинции (Länder) решават дали германско свидетелство за завършено образование е равностойно на германско свидетелство за завършено висше образование за професионални цели. Достъпът до тези служби се осъществява чрез **базата данни anabin (1)**. По правило университетите са отговорни за признаването на дипломите за завършено образование за целите на приема в университет.

Ако сте получили диплома за висше образование в чужбина, можете да поискате оценката на дипломата си от Централната служба за външно образование (**Zentralstelle für ausländisches Bildungswesen, ZAB**) (2) и да получите оценка на това, с коя германска диплома за висше образование е сравнима вашата диплома. Това ще ви позволи не само да попаднете на работа много по-бързо, но и да съответствате на квалификацията ви. По правило висшето учебно заведение, в което желаете да кандидатствате, отговаря за признаването на кредитите от обучението и изпитите. Изключение правят специалностите, които се завършват с държавен изпит и се признават от съответните изпитни служби във федералните провинции. Те ще преценят на какво ниво можете да продължите обучението си в Германия.

Първата точка за контакт с вас са студентските **секретариати на университети (3)** и Германската служба за академичен обмен (**DAAD**) (4), която също така предоставя консултации за магистърски и докторски степени. Подробна информация за съответните процедури за признаване в академичния и училищния сектор можете да намерите **тук (5)**.

5. ПОДКРЕПА ЗА ПРОФЕСИОНАЛНО ПРИЗНАНИЕ

Порталът "**Признаване в Германия**" предоставя изчерпателна и свързана с профила информация за различните разпоредби и процедури за професионално признаване в Германия. "Търсачката за признаване" на този портал ви води стъпка по стъпка през процедурата по признаване. Освен това ще намерите изчерпателна информация по най-важните въпроси, като например:

- Как мога да разбера каква е референтната ми професия?
- Къде мога да разбера дали професията ми е регулирана или не?
- Къде мога да намеря центрове за консултиране?
- Как работи процедурата по признаване?
- Какво да направя, ако не получа признание?

Гражданите на ЕС имат възможност да използват Германския консултантски център в съответствие с член 57б от Директивата на ЕС за професионално признаване за признаване на тяхната професионална квалификация. За целта се обърнете към Германския консултантски център.

МЕСТНИ ЗВЕНА ЗА КОНТАКТ И КОНСУЛТАЦИИ

Консултации на място:
Мрежата IQ в Саксония-Анхалт ви подкрепя с консултации по процедурата за признаване на вашата професионална или академична квалификация. Подпомага се и частичното признаване на вашата професия в Германия, например чрез консултации за квалификация. Migrationsberatung für erwachsene Zuwanderinnen und Zuwanderer (MBE)
Jugendmigrationsdienste (JMD)

ИНФОРМАЦИОННИ МАТЕРИАЛИ И ПОРТАЛИ

Praxisleitfaden für EU-Arbeitnehmerinnen und Arbeitnehmer in Deutschland
Anerkennung Ihres Berufsabschlusses – Verfahren aus dem Ausland
Anerkennung ausländischer Berufsabschlüsse
Checkliste IQ Netzwerk Sachsen-Anhalt
Alles was Sie wissen sollten zu Arbeit, Ausbildung und Studium
Willkommen in Deutschland

1

3

4

5

ДОСИЕ: ГРАЖДАНСТВО НА СЪЮЗА

ВАШИЯТ СТАТУТ, ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ КАТО ГРАЖДаниН НА СЪЮЗА

I. ГРАЖДАНСТВО НА СЪЮЗА

В съответствие с член 9 от ДЕС (2) и член 20 от ДФЕС (3) **гражданин на Съюза (1)** е всяко лице, което има гражданство на държава – членка на Съюза. Гражданството на Съюза допълва националното гражданство, но не го замества. То включва набор от права и задължения, които допълват тези, произтичащи от гражданството на дадена държава-членка.

II. ОРГАНИЗАЦИЯТА НА ГРАЖДАНСТВОТО НА СЪЮЗА (ЧЛЕН 20 ОТ ДЕС)

Статутът на граждани на Съюза включва за всеки гражданин на Съюза

- правото да се движи и пребивава свободно на територията на държавите членки (член 21 от ДФЕС),
- правото да гласува и да се кандидатира в избори за Европейски парламент и в общински избори в държавата членка, в която пребивава (член 22, параграф 1 от ДФЕС), при същите условия като гражданите на тази държава,
- правото на дипломатическа закрила от дипломатическите или консулските власти на всяка държава членка в трета държава (която не е членка на ЕС);
- правото на петиция до Европейския парламент и правото да се обърнат към омбудсмана, назначен от Европейския парламент да разследва случаи на лошо управление от страна на институциите и органите на Съюза (и двете съгласно член 24 от ДФЕС),
- правото да пишат до омбудсмана на един от езиците на държавите членки, правото да се пише до всяка институция или орган на Съюза на един от езиците на държавите членки и да се получи отговор на същия език (член 24, параграф 4 от ДФЕС),
- правото на достъп до документи на Европейския парламент, Съвета и Комисията при определени условия (член 15, параграф 3 от ДФЕС).

1

2

3

III. СВОБОДНО ДВИЖЕНИЕ НА РАБОТНИЦИ В РАМКИТЕ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

Най-важното право, свързано с европейското гражданство, е **свободното движение на работници**. Тя е една от четирите основни свободи на ЕС и е принцип, залегнал в член 45 от **Договора за функционирането на Европейския съюз**. Свободното движение позволява на гражданите на 27-те страни от ЕС, както и на Исландия, Лихтенщайн, Норвегия и Швейцария, да започнат работа в някоя от тези страни без разрешение за работа.

Свободното движение на работници се прилага и за членовете на семействата на гражданите на посочените държави, дори ако те идват от трети страни.

В рамките на свободното движение на работници имате право на

- да търсите работа в друга държава,
- да работите там, без да е необходимо разрешение за работа,
- да пребивавате там с тази цел,
- да останете там след прекратяване на трудовото правоотношение,
- да бъдете третирани по същия начин като гражданите на приемащата държава по отношение на достъпа до заетост, образование и обучение, синдикати, жилище и всички други социални и данъчни облекчения и условия на труд.

Свободното движение на работници може да бъде заявено от следните лица или групи лица:

- лица, търсещи работа, т.е. граждани на ЕС, които се преместват в друга държава от ЕС, за да търсят работа, ако са изпълнени определени условия,
- граждани на ЕС, които работят в друга държава от ЕС,
- граждани на ЕС, които се връщат в държавата си по произход, след като са работили в чужбина,
- членове на семействата на горепосочените лица.

Малко по-различни правила могат да се прилагат за лица, които желаят да станат самостоятелно заети лица, студенти, пенсионери и други неактивни лица.

IV. РАВНО ТРЕТИРАНЕ НА РАБОТНИЦИТЕ ОТ ЕС

Като гражданин на ЕС по принцип имате право на равно третиране по отношение на:

- наемане на работа,
- условия на труд,
- повишение,
- заплащане,
- достъп до професионално обучение,
- професионално пенсионно осигуряване и
- уволнение.

Принципът на равно третиране се разпростира в няколко области съгласно **Директивата на ЕС за свободното движение на работници**:

- достъп до образование, професионални училища и обучение,
- достъп до жилище, включително социално жилище, или улесняване на собствеността върху жилище,
- социални и данъчни облекчения, включително допълнителни помощи за живот, ако доходите ви са твърде ниски.

Правото на равно третиране означава за търсещите работа: Имате право на същата подкрепа от държавните служби по заетостта като гражданите на приемащата държава. Въпреки това за обезщетенията за препитание се прилагат ограничения.

Като работник имате право на същите обезщетения като германските граждани от първия си работен ден:

- Достъп до образование, професионални училища и допълнително обучение,
- Достъп до жилище, включително социално жилище, или улесняване на закупуването на жилищен имот,
- Социални и данъчни помощи, включително допълнителни помощи за издръжка, ако доходите ви са твърде ниски.

И на работното място трябва да бъдете третирани по същия начин като колегите си, които са германски граждани. Това се отнася по-специално за:

- заплащане, уволнение и други условия на труд и заетост,
- здраве и безопасност на работното място,
- правото да членува в синдикална организация, да избира нейния административен съвет или да бъде избран на административна длъжност в синдикална организация.

ДОБРЕ Е ДА ЗНАЕТЕ:

Добре е да знаете: Когато кандидатствате за работа, работодателят няма право да ви дискриминира в сравнение с други кандидати, защото пребивавате в друга държава членка.

По принцип работодателите могат да изискват владение на немски език от кандидати от други държави членки. Изискванията за владение на езика обаче трябва да са подходящи и необходими за съответната длъжност. По-специално, владението на немски език не трябва да се използва като претекст за дискриминиране на граждани на ЕС в процеса на кандидатстване или за изключването им от него. В определени случаи и за определени работни места може да е оправдано да се изискват много добри езикови умения. Въпреки това е недопустимо да се изисква от кандидатите да са "носители на езика".

Ако отидете да живеете или работите в друга страна от ЕС, не бива да страдате от никакви неблагоприятни последици. Това се отнася и за социалното ви осигуряване.

Ето защо съществуват европейски правила, които защитават вашите социалноосигурителни права. Правилата се прилагат в 27-те държави от ЕС, както и в Исландия, Лихтенщайн, Норвегия и Швейцария.

Подробните правни норми се основават на 4 принципа:

- Винаги подлежите на системата за социална сигурност на една държава. Това означава, че плащате социалноосигурителни вноски само в тази страна.
- Имате същите права и задължения като гражданите на тази държава.
- Осигурителният ви стаж, трудов стаж и пребиваване в други държави се вземат предвид при определяне на социалноосигурителните ви права.
- Ако имате право на парични обезщетения в една държава, ще ги получавате, дори и да не живеете в тази държава.

Имате законно право тези принципи да бъдат спазвани в трудовото ви правоотношение. **Следователно можете да упражните тези права в съда.**

V. ЗАЩИТА СРЕЩУ ДИСКРИМИНАЦИЯ

Практиката показва, че гражданите на ЕС често са обект на дискриминация, независимо от това колко дълго живеят в Германия. Например при наемане на работа, при търсене на жилище или при кандидатстване за помощи и възможности за образование. Дискриминацията се проявява въпреки съществуващите закони за равнопоставено третиране на гражданите на ЕС. Ето защо е още по-важно да се познава правното основание за защита от дискриминация.

Според научната дефиниция дискриминацията се отнася до всяка форма на неравностойно положение или унижение, както на индивида, така и на групата. В правото на Европейската общност дискриминацията е обратното на равното третиране.

Член 14 от Европейската конвенция за правата на човека съдържа забрана за дискриминация.

Дискриминацията може да се прояви под различни форми:

- Пряка дискриминация е налице, когато едно лице се третира по-лошо от друго в сравнима ситуация поради посочен признак. Пример: Когато дадено лице не е наето на работа или повишено, защото принадлежи към етническо малцинство.
- Непряка дискриминация се проявява, когато практика, политика или разпоредба, която се прилага за всички, има отрицателно въздействие върху определена група. Пример: Прилагането на правила, които са в ущърб на работещите на непълно работно време, може косвено да дискриминира жените, тъй като повечето работещи на непълно работно време са жени.
- Тормозът е нежелано поведение, тормоз или други действия, които водят до враждебна работна среда. Пример: Когато ръководители или колеги разказват вицове на колеги гейове за тяхната сексуална ориентация.
- Инструкция за дискриминация е, когато някой казва на другите да дискриминират друго лице. Например, когато работодател каже на агенция за временна заетост да търси само работници на възраст под 40 години.
- Виктимизацията се случва, когато ръководителите или колегите реагират с репресии в отговор на оплакване за дискриминация. Например, когато някой е бил уволнен или му е било отказано повишение, защото е подал жалба за дискриминация срещу своите ръководители.

1

2

3

Правно закрепената забрана за дискриминация по отношение на гражданите на Съюза съдържа правни стандарти като принципа на равно третиране и по същество гласи:

- Дискриминацията на основата на възраст, пол, увреждане, етнически или расов произход, религия или убеждения, или сексуална ориентация е забранена в целия ЕС както в публичния, така и в частния сектор.
- Следователно като гражданин на ЕС трябва да бъдете третирани по същия начин като колегите си, които са граждани на съответната държава, по отношение на трудовите права, социалните придобивки и достъпа до публични услуги по заетостта.

Ако сте били дискриминирани, има няколко национални органа, към които можете да се обърнете. Сред тях е националният орган по въпросите на **равенството към Конфедерацията (1)**. Също така можете да се обърнете за помощ и съвет към организации като профсъюзи, неправителствени организации и адвокати.

Освен това имате право да подадете жалба чрез **уебсайта на Европейската комисия (2)**, ако искате да разрешите проблеми с публичен орган във връзка с вашите права в ЕС. Можете да направите това, като използвате **формуляра за жалба (3)**, за да съобщите за нарушение на правото на ЕС.

МЕСТНИ ЗВЕНА ЗА КОНТАКТ И КОНСУЛТАЦИИ

В случай на дискриминация Агенцията за **борба с дискриминацията в Саксония-Анхалт** е на ваше разположение. Това е централна и независима точка за контакт и консултиране на хора, които са се сблъскали с неблагоприятни условия в различни области на живота. Агенцията за борба с дискриминацията предлага квалифицирано консултиране и подкрепа за хора, които са били поставени в неравностойно положение въз основа на

- етнически произход
- пол
- религия или убеждения
- увреждане
- възраст
- сексуална идентичност.

Службата за борба с дискриминацията изслушва и търси възможни решения заедно с лицето, което търси съвет, и го придружава в по-нататъшните стъпки. Консултациите са безплатни и поверителни.

За контакти: <https://demokratie.sachsen-anhalt.de/zusammenhalt-durch-teilhabe/antidiskriminierungsstelle/>

Migrationsberatung für erwachsene Zuwanderinnen und Zuwanderer (MBE)

Jugendmigrationsdienste (JMD)

ИНФОРМАЦИОНЕН МАТЕРИАЛ

Ausgeschlossen oder privilegiert?
Zur aufenthalts- und sozialrechtlichen Situation von Unionsbürger*innen und ihren Familienangehörigen

RICHTLINIE 2014/54/EU DES EUROPÄISCHEN PARLAMENTS UND DES RATES vom 16. April 2014 über Maßnahmen zur Erleichterung der Ausübung der Rechte, die Arbeitnehmern im Rahmen der Freizügigkeit zustehen

K+S AG, ZIELITZ

6.

ПРОФЕСИОНАЛНО ОБУЧЕНИЕ - УЧИЛИЩЕ - ОБУЧЕНИЕ

1. ФОРМИ НА ОБУЧЕНИЕ
2. ДУАЛНО ПРОФЕСИОНАЛНО ОБУЧЕНИЕ
3. УЧИЛИЩНО ПРОФЕСИОНАЛНО ОБУЧЕНИЕ
4. БАКАЛАВЪРСКА СТЕПЕН
5. ПРОДЪЛЖАВАЩО ПРОФЕСИОНАЛНО ОБУЧЕНИЕ
6. УЧИЛИЩНО ОБУЧЕНИЕ В ГЕРМАНСКАТА УЧИЛИЩНА СИСТЕМА
7. ОБУЧЕНИЕ В КОЛЕЖИ И УНИВЕРСИТЕТИ

1. ФОРМИ НА ОБУЧЕНИЕ

В Саксония-Анхалт, както и в цяла Германия, се прави разграничение между:

- дуално професионално обучение (в предприятия и в професионално училище);
- училищно професионално обучение (в технически колежи, професионални училища или професионални колежи);
- обучение за получаване на свидетелство за завършено образование или специално обучение, предоставяно от индустрията;
- университетско обучение и дуално обучение;
- продължаващо професионално обучение.

Професионалното образование и обучение не трябва да се бърка с продължаващото професионално образование и обучение (ППОО), което се предлага на непълно работно време в (професионални) академии. Целта е да се адаптират знанията и уменията към променящите се изисквания в професионалната област.

2. ДУАЛНО ПРОФЕСИОНАЛНО ОБУЧЕНИЕ

Приблизително 70 % от цялото професионално обучение в Германия е под формата на дуално професионално обучение (обучение в предприятието). "Двойно" описва форма на обучение в две части на две различни места за обучение: В професионалното училище стажантът (чиракът) усвоява теоретични специализирани знания, а в предприятието – практически знания и умения. Комбинацията от обучение в предприятието и обучение в професионално училище гарантира връзка между теорията и практиката. Именно поради съчетаването на теория и практика тази форма на обучение се счита за особена характеристика на германската образователна система и е международно призната. Повечето признати от държавата професии за обучение – понастоящем около 350 – са структурирани по дуалната система. В дуалната система се обучават предимно професии, свързани с квалифицираните професии, търговията, промишлеността, сектора на услугите или селското стопанство. Обучението в професионалното училище обикновено се провежда от 1 до 2 дни седмично успоредно с работата в предприятието. В някои програми за обучение уроците в училище се провеждат в блокова форма: В този случай стажантът е в училище за няколко седмици, а след това отново се връща в обучаващата компания. По време на вътрешнофирменото обучение стажантите получават възнаграждение от обучаващата компания.

*В тази глава
ще научите*

кои форми на обучение можете да използвате за по-нататъшно професионално обучение и започване на кариера, каква е структурата на германската образователна система, какво трябва да имате предвид като ученик в първи курс и кой ще ви помогне да придобиете професионална квалификация.

В края на главата ще намерите допълнително консултантските центрове и контакти, към които можете да се обърнете в Саксония-Анхалт.

Кратките видеоклипове на Федералния институт за професионално образование и обучение (BiBB) на немски и английски език дават представа за професионалното образование и обучение.

3. ПРОФЕСИОНАЛНО ОБУЧЕНИЕ В УЧИЛИЩЕ

В допълнение към дуалното професионално обучение, в Германия има и училищно професионално обучение. В Германия можете да избирате между около 400 професии за обучение. Например в сферата на здравеопазването и социалните услуги (асистент по здравни грижи, фармацевтичен асистент, гериатрична медицинска сестра, социален асистент, възпитател и т.н.), в сферата на чуждите езици, както и в сферата на технологиите и информационните технологии (асистент по дизайнерски технологии). Училищното обучение се провежда на пълен работен ден в държавни или частни професионални училища или професионални академии и продължава от 1 до 3 години. Частните професионални училища могат да събират такси за обучение.

По правило не получавате никакво възнаграждение по време на обучението в училище. Учениците от професионалните училища обаче могат да имат право на финансова помощ по силата на Федералния закон за подпомагане на обучението – по-известен като Schüler – BAföG.

Владеенето на чужди езици се изисква в много професии. Разберете в кои професионални области езикът ви на произход вече ви дава специални професионални способности на пазара на труда.

4. ОБУЧЕНИЕ С БАКАЛАВЪРСКА СТЕПЕН

Обучението за матура е все още млада програма за обучение в Германия. Бизнес средите (особено промишлени и търговски дружества, застрахователни компании) предлагат програми за обучение, които са специално пригодени за учениците на Abitur и се наричат "специални програми за обучение, предлагани от бизнес средите" или "обучение на Abitur".

Тези програми за обучение се характеризират с практическа приложимост, тясна връзка с нуждите на икономиката и високи теоретични стандарти. В професионалното училище в специални класове се преподават знания по счетоводство, маркетинг, информационни технологии или чужди езици. Специалното обучение е предназначено по-специално за следните професионални групи за чиракуване:

- Индустриален технолог
- специализиран в областта на технологиите за обработка на данни
- Асистент по информатика
- Компютърен учен

УНИВЕРСИТЕТ МАРТИН ЛУТЕР ХАЛЕ-ВИТЕНБЕРГ

- Бизнес информатик
- Контрольор на въздушното движение

По време на обучението човек получава възнаграждение от компанията за обучение. В провинция Саксония-Анхалт завършилите средно образование, които се стремят към чиракуване, имат възможност да намерят свободно работно място по свой избор, насочено към тяхната квалификация и интереси, [чрез портала за обучение на провинция Саксония-Анхалт](#).

5. ДОПЪЛНИТЕЛНО ПРОФЕСИОНАЛНО ОБУЧЕНИЕ

Продължаващото професионално обучение се разграничава:

- Допълнително обучение (адаптиране на знанията в изучаваната професия),
- Преквалификация (професионална преориентация),
- Професионално развитие, допълнително обучение или допълнителна квалификация.

Допълнителното професионално обучение по принцип е възможно и по време на работа, т.е. успоредно с работата.

Повишаването на квалификацията има за цел да поддържа вече придобитата квалификация по дадена професия. Те трябва да се задълбочат, да се адаптират към техническото развитие или да се разширят по такъв начин, че да се даде възможност за професионално израстване. Квалификацията, придобита чрез CVET, обикновено се проверява чрез изпити, провеждани от компетентните органи (**обикновено занаятчийски камари или промишлени и търговски камари**).

Например курсовете, посещавани от квалифицирани работници, които водят до изпит за майстор на занаяти, курсовете, подготвящи за изпити за придобиване на квалификация специалист по управление на бизнеса, или курсовете, подготвящи за изпит за придобиване на правоспособност на обучител в съответствие с Наредбата за правоспособността на обучителите (AEVO), се наричат професионално усъвършенстване.

Под преквалификация се разбира първоначално или продължаващо обучение за дейност, различна от тази, която е изпълнявана или усвоена преди това. Знанията и опитът от предишната професия често позволяват обучението за новия професионален профил да бъде съкратено в сравнение с това на начинаещия. Въпреки че при специални условия лице без предишно професионално обучение също може да участва в мярка за преквалификация, тогава тя е обучение.

Преквалификацията е начин за придобиване на квалификация за нова професия, ако старата професия вече не може да бъде упражнявана, например по здравословни причини. Или пък, поради постоянните структурни промени на пазара на труда, се променя нуждата от квалифицирани работници и съответно се налагат различни изисквания към обучението на служителите (например в хода на цифровизацията).

С помощта на мярка за преквалификация може да се извърши професионална преориентация и да се усвои нова професия. Преквалификацията завършва с изпит пред компетентната камара (Индустриална и търговска камара, Занаятчийска камара и др.). Тя води например до призната професионална квалификация на ИНК или до сертификат за майстор. Продължителността на преквалификацията зависи от действителната продължителност на обучението по съответната професия. В повечето случаи стажовете за търговски професии са с продължителност на обучението 3 години (от 21 месеца период на преквалификация), а за технически професии – 3,5 години (до 28 месеца период на преквалификация).

В Германия преквалификацията често се финансира от публичния сектор, най-вече от регионалните бюра по труда и Федералната агенция по заетостта, понякога и от германските въоръжени сили, или като обезщетение за рехабилитация (задължителна застраховка срещу злополука, германска пенсионна застраховка, застрахователни компании и др.).

6. УЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ В ГЕРМАНСКАТА УЧИЛИЩНА СИСТЕМА

СТРУКТУРА НА ГЕРМАНСКАТА УЧИЛИЩНА СИСТЕМА

Германската училищна система е структурирана по сходен начин във всички федерални провинции.

НАЧАЛНИ УЧИЛИЩА (PRIMARSTUFE)

По правило посещаването на училище е задължително от 6-годишна възраст и децата започват да учат в начално училище. Началното училище е от 1 до 4 клас (в Берлин и Бранденбург от 1 до 6 клас) и е единственото учебно заведение, в което почти всички ученици учат заедно. Тук се прилага принципът на местоживее: това означава, че децата обикновено посещават начално училище в близост до местоживееето си. В някои провинции родителите могат сами да изберат началното училище за своите деца.

ПРЕХОД ОТ ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ КЪМ СРЕДНО УЧИЛИЩЕ ЕТАП I

През последната година на основното училище се взема решение кое средно училище ще посещават децата след основното училище. Въз основа на училищните оценки (и евентуално на други критерии, като например учебно и работно поведение) учителят дава препоръка за училищна кариера в гимназиалния етап. Тази препоръка за училищна кариера се обсъжда с родителите по време на съвместно консултативно интервю. Въз основа на тази препоръка се взема решение за по-нататъшния образователен път на детето. В повечето провинции препоръката не е задължителна, т.е. родителите могат да решат кое средно училище ще посещава детето им след началното училище. Въпреки това, в зависимост от федералната провинция, учениците, които изберат училище, което не е препоръчително, обикновено трябва да положат приемен изпит и/или да преминат изпитателен срок в избраното училище.

СРЕДНИ УЧИЛИЩА (ПРОГИМНАЗИАЛНО ОБРАЗОВАНИЕ I И ПРОГИМНАЗИАЛНО ОБРАЗОВАНИЕ II)

След началното училище училищната система е разделена на различни видове училища с различни учебни програми и квалификация.

Офертите на отделните училища в I и II гимназиален етап се различават значително една от друга.

В средното образование съществуват следните видове училища I:

- Hauptschulen (до 9-ти или 10-ти клас)
- Realschulen (до 10-ти клас)
- училища с няколко курса на обучение (квалификациите за Hauptschule или Realschule могат да бъдат получени тук)
- Gymnasien (до 9-ти клас)
- Gesamtschulen (всички квалификации могат да бъдат получени тук)

Средно образование II степен включва следните училища: – gymnasiale Oberstufe (гимназия или общообразователно училище от 10 до 12 или 13 клас)

- професионалните училища
- училищата за продължаване на образованието за възрастни (вечерни училища и колежи)

Свидетелство за завършено общообразователно училище може да се получи във всички видове училища. В зависимост от свидетелството за завършено образование, то дава право на притежателя да посещава различни институции за по-нататъшно образование (например университет, университет за приложни науки, професионално обучение).

В училищата, чиято цел е да предоставят конкретна квалификация за завършване на училище, цялото преподаване е свързано с тази конкретна квалификация. Това са например:

- Hauptschule (средно модерно училище) (квалификация: Hauptschulabschluss),
- Realschule (средно модерно училище) (квалификация: Realschulabschluss / Mittlere Reife / Mittlerer Schulabschluss),
- Gymnasium (гимназия) (квалификация: Abitur).

Съществуват обаче и училища, в които могат да се получат различни квалификации за завършване на училище (общообразователни училища). Само в хода на училищната кариера на детето се решава кое свидетелство за завършено образование ще получи то.

В интегрираните общообразователни училища, от друга страна, учениците не посещават определен курс на обучение. Вместо това те могат да избират между курсове с различна степен на трудност по отделните предмети – т.нар. коригиращи, основни и разширени курсове.

В хода на обучението по принцип е възможно да се премине от един вид училище в друг, ако се постигнат необходимите резултати.

В Германия завършването на училище не е задължително условие за започване на професионално обучение, но почти няма фирми за обучение, които да приемат младежи за професионално обучение без завършено училище. Съществуват и възможности за получаване на свидетелство за завършено училище в зряла възраст.

ОБЩООБРАЗОВАТЕЛНИТЕ УЧИЛИЩА В САКСОНИЯ-АНХАЛТ

В Саксония-Анхалт има широк спектър от общообразователни училища за училищно образование. Тук се прилагат специфични разпоредби по отношение на изискванията за прием и дипломите за завършено образование.

- Основно училище (1)
- Средно училище (2)
- Общообразователно училище (3)
- Общинско училище (4)
- Гимназия (5)
- Специални училища (6)
- Училища с втори шанс (7)

Кога детето може или трябва да посещава училище най-рано, е различно в отделните провинции. Информирайте се за нормативната уредба във вашата федерална провинция от училищните власти във вашата община или град, както и от консултантската служба по въпросите на миграцията.

ЗАДЪЛЖИТЕЛНО ОБУЧЕНИЕ

Всички деца, живеещи в Германия, трябва да ходят на училище, което означава, че посещаването на училище е задължително. По правило задължителното обучение започва след навършване на 6-годишна възраст на детето. Ако детето не навърши 6 години преди началото на новата учебна година (например през октомври), то обикновено се записва в училище през следващата година. Това зависи от това кога съответната федерална провинция, в която детето ви ще ходи на училище, е определила "крайната дата" (тя може да бъде между 30 юни и 30 септември). Ако детето ви навърши 6-годишна възраст преди крайната дата, то вече ще бъде задължително да посещава училище през тази година. Във всички федерални провинции новата учебна година започва през август или септември. Задължителното училищно образование се отнася и за децата и младежите с увреждания.

Специфичните разпоредби за задължителното училищно образование се различават в отделните провинции. Децата и младежите трябва да посещават училище в продължение на поне 9 или 10 години (начално и основно училище), в зависимост от федералната провинция. В някои провинции това е последвано от задължително посещаване на средно училище (гимназия или професионално училище).

Посещението в държавните училища е безплатно. Освен това в Германия има и държавни училища, за които обикновено се заплаща такса за обучение.

В Германия за образованието отговарят федералните провинции, поради което във всяка от тях има особености, особено в наименованията на видовете средни училища, които могат да се различават.

УЧИЛИЩНА И ЕЗИКОВА ПОДКРЕПА ЗА ДЕЦА И МЛАДЕЖИ С МИГРАЦИОНЕН ПРОИЗХОД

Поради нарастващата миграция и интернационализация пред училищата възникват нови изисквания, за да отговорят на изискванията на много деца и младежи с миграционен произход и да осигурят условия за добро обучение.

В Саксония-Анхалт Образователната служба на провинцията (Landesschulamt) организира пристигането и обучението на тези деца и младежи заедно с техните учители и училища в цялата провинция. Процесът на обучение на деца и младежи с мигрантски произход се съпровожда с консултативна функция.

Държавната образователна служба на Саксония-Анхалт предоставя изчерпателна информация за родителите и семействата на имигранти в поредица от многоезични документи.

Следните **документи** са на разположение като преведени писма и формуляри на много официални европейски езици, наред с други:

- допълнението към учебната програма "Немски език като чужд" като основа за педагогическа работа в училищата.
- езиковото посредничество/устен превод като подкрепа за разговори с родители, които говорят много слабо или не говорят немски език
- ръководството "Hinweise zur Durchführung der Sprachfeststellungsprüfung" като важна подкрепа за езиковата оценка.

Landesschulamt също така предоставя често важни формуляри, писма, **брошури и информация като родителски писма в превод.**

ДОБРЕ Е ДА ЗНАЕТЕ: Учениците с имигрантски произход, които се интересуват от социална ангажираност, могат да се възползват от програмата на фондация "Старт". Ангажирани и отворени към света млади хора са придружавани по техния образователен и житейски път в продължение на три години чрез финансиране от програмата Start. Можете да научите повече за финансирането **тук**.

7. ОБУЧЕНИЕ В КОЛЕЖИ И УНИВЕРСИТЕТИ

Като добре позиционирано място за наука, Саксония-Анхалт има привлекателно университетско местоположение. Университетите в провинция обхващат широк спектър от различни видове висши учебни заведения. Висшите учебни заведения, включително университетите, са представени на следните места:

- Университет Мартин Лутер Хале-Витенберг (1)
- Университет Ото фон Герике Магдебург (2)
- Университет за приложни науки в Анхалт (3)
- Университет за приложни науки в Мерсебург (4)
- Университет за приложни науки Магдебург-Щендал (5)
- Университет за приложни науки Харц (6)
- Burg Giebichenstein Университет за изкуство и дизайн Хале (7)

В зависимост от вида на висшето учебно заведение предпоставка за обучението е входяща квалификация за висше образование, т.нар. В общия случай това е общата входна квалификация за висше образование – Abitur или Fachhochschulreife. Съществуват обаче и други пътища, които дават право на студентите да учат. В случай на чуждестранни квалификации службите за прием на студенти в университетите решават дали са изпълнени изискванията за обучение. Самите университети решават до каква степен академичните постижения, които вече са били придобити в друга държава, могат да бъдат признати за обучение в Германия. Можете също така да се обърнете към центъра за услуги "uni-assist" за провеждане на предварителен изпит, който се провежда във всички университети и се заплаща.

УЧЕНЕ БЕЗ МАТУРА

- Ограничена по предмет входна квалификация за висше образование, важи само за областите на обучение, посочени в свидетелството за завършено образование
- Професионална квалификация, която ви дава право да учите във висше учебно заведение в Саксония-Анхалт. Например дипломи за майстор на занаяти и дипломи от курсове за професионално усъвършенстване.

В Наредбата за квалификациите във висшето образование на провинция Саксония-Анхалт (HSQ-VO) (1) във връзка с член 27 от Закона за висшето образование на провинция Саксония-Анхалт (2) се съдържа допълнителна информация относно квалификациите за обучение.

ЗАЕТИ ЛИЦА БЕЗ ВХОДЯЩА КВАЛИФИКАЦИЯ ЗА ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ

При определени обстоятелства специалисти без входяща квалификация за висше образование могат да започнат обучение във висши учебни заведения в Саксония-Анхалт. В този случай способността за учене трябва да бъде доказана с т.нар. тест за оценяване.

АРТИСТИЧНИ СПОСОБНОСТИ

В курсовете за обучение по изкуство или дизайн трябва да се представи доказателство за специални артистични способности. Това може да стане например чрез представяне на портфолио с рисунки, акварели, снимки и т.н., чрез представяне на образци или чрез полагане на специални тестове за проверка на способностите.

ФИНАНСИРАНЕ И ТАКСИ ЗА ОБУЧЕНИЕ

Съществуват различни възможности за финансиране на обучението или следването. В допълнение към BAföG се предлагат различни стипендии и програмата на федералното правителство за образователни заеми. Уебсайтът на Министерството на науката на Саксония-Анхалт предоставя информация за възможностите за финансиране на обучението – от Bafög до Deutschlandstipendium.

Следните бази данни за стипендии ще ви помогнат да намерите подходящо финансиране за обучението си:

www.mystipendium.de (1)

www.stipendiumplus.de/startseite.html (2)

www.e-fellows.net/Studium/Stipendien/Stipendien-Datenbank/Stipendium-suchen-finden (3)

Студентите от Европейския съюз също могат да кандидатстват за "Inländerstipendium".

МЕСТНИ ЗВЕНА ЗА КОНТАКТ И КОНСУЛТАЦИИ

Landesschulamt Sachsen-Anhalt

KAUSA-Landestelle Sachsen-Anhalt "ZuSA" – Standort Magdeburg, ABV

Migrationsberatung für erwachsene Zuwanderinnen und Zuwanderer (MBE)

Jugendmigrationsdienste (JMD)

IQ Netzwerk Sachsen-Anhalt

ИНФОРМАЦИОННИ МАТЕРИАЛИ И ПОРТАЛИ

Alles was Sie wissen sollten zu Arbeit, Ausbildung und Studium

Willkommen in Deutschland

Informationsportal des DAAD

7.

ЗДРАВЕ И ПРЕДПАЗНИ МЕРКИ

1. ЗДРАВНА ЗАСТРАХОВКА ЗА ВРЕМЕНЕН ПРЕСТОЙ В ГЕРМАНИЯ
2. ЗДРАВНА ЗАСТРАХОВКА ЗА ПО-ДЪЛЪГ ПРЕСТОЙ В ГЕРМАНИЯ
3. ЗДРАВНА ЗАСТРАХОВКА ЗА ПРЕБИВАВАНЕ В ГЕРМАНИЯ
4. ЗДРАВНА ЗАСТРАХОВКА В ГЕРМАНИЯ: МЕДИЦИНСКО ЛЕЧЕНИЕ
5. ЗАСТРАХОВКА СРЕЩУ ЗЛОПОЛУКА
6. ПЪЛНОМОЩНО ЗА ЗДРАВНИ ГРИЖИ

1. ЗДРАВНО ОСИГУРЯВАНЕ ЗА ВРЕМЕНЕН ПРЕСТОЙ В ГЕРМАНИЯ

Ако пребивавате в Германия само временно, например като турист, командирован работник или сезонен работник, нает основно в страната на произход, оставате здравноосигурен в страната на произход. За лечение при лекар или в болница се нуждаете от европейската си здравноосигурителна карта (**ЕЗОК**) и документ за самоличност (лична карта или паспорт). ЕЗОК се издава безплатно от здравноосигурителната ви компания в страната ви на произход. Ако не разполагате с ЕЗОК, например защото издаването ѝ преди заминаването ви би отнело твърде много време или защото вече сте на път, можете да поискате от здравноосигурителната си каса временно удостоверение за заместване (**РЕВ**). То може да ви бъде изпратено и по факс или по електронен път.

Можете да използвате ЕЗОК или РЕВ, за да получите медицинско лечение в Германия, ако това се наложи по време на престоя ви, т.е. не може да се чака до завръщането ви в страната на произход. Това включва обезщетения в натура във връзка с хронични или вече съществуващи заболявания, както и бременност и раждане. Обезщетенията в натура включват медицинско лечение, болнично лечение и предоставяне на лекарства. Принципът на обезщетенията в натура гарантира, че получавате медицински услуги, без да се налага да плащате за тях. Направените разходи за лечение ще бъдат възстановени от здравноосигурителната каса в страната ви на произход. Въпреки това транспортът до страната на произход не се покрива от ЕЗОК/РЕВ!^А

**В тази глава
ще научите**

кои здравноосигурителни обезщетения можете да ползвате в зависимост от статута си на пребиваване в Германия, как да се застраховате срещу злополуки и как да осигурите себе си и близките си в случай на заболяване или старост.

В края на главата ще намерите и консултантските центрове и контактите, към които можете да се обърнете в Саксония-Анхалт.

ЕЗОК/ПЕБ се признава само от лекари и болници, които са свързани със задължителната здравноосигурителна система (напр. забележете "Kassenarzt" или "alle Kassen" за медицински практики). Частните здравни грижи не се покриват. Такива са например лекарските практики, които са определени като "частна практика".

В лекарския кабинет или в болницата трябва да попълните формуляра "Декларация на пациента за европейско здравно осигуряване". Той ще ви бъде предоставен в избраната от вас езикова версия в лекарския кабинет или в болницата. Във формуляра трябва да посочите и всяка германска здравноосигурителна каса, напр. здравноосигурителна каса по местопребиваване. Немската здравноосигурителна каса поема разходите за лечение.

ЗАБЕЛЕЖКА: Листовката "С ЕЗОК в Германия" съдържа най-важната информация. Освен на немски, тя е достъпна и на пет езика.

Повече информация за достъпа на граждани на ЕС, ЕИП и Швейцария до системата на здравеопазване можете да намерите в едноименната **брошура**.

2. ЗДРАВНА ЗАСТРАХОВКА ПО ВРЕМЕ НА ПО-ДЪЛЪГ ПРЕСТОЙ В ГЕРМАНИЯ

Ако престоят ви е по-дълъг от краткосрочен, трябва да се уверите, че имате право на обезщетения, като попълните формуляр S1. Този формуляр се издава от здравноосигурителната компания в страната ви на произход. В допълнение към лечението, което е необходимо по медицински причини, са възможни и планирани лечения и рутинни прегледи. Повече информация за формуляра S1 можете да намерите тук: Това се отнася например за командировани работници, трансгранично пътуващи и членове на техните семейства или пенсионери, които пребивават в Германия за по-дълъг период от време.

Ако пристигате в Германия за специфично медицинско лечение – т.е. планирано лечение – ще ви е необходимо доказателство за право на лечение ("Portable Dokument S2"), издадено от здравната ви каса в страната ви на произход.

Контролният списък предоставя общ преглед на това, което трябва да имате предвид за планираното лечение.

3. ЗДРАВНА ЗАСТРАХОВКА, АКО ПРЕБИВАВАТЕ В ГЕРМАНИЯ

Ако сте преместили местоживеенето си и съответно обичайното си местопребиваване в Германия, обикновено трябва да сключите здравна застраховка и тук. Това се отнася и за членовете на семейството ви, ако живеят тук. Общата здравна застраховка е задължителна в Германия!

В Германия здравното осигуряване се предлага чрез две различни системи:

- задължително здравно осигуряване (GKV) и
- частно здравно осигуряване (PKV).

Като член на GKV вие автоматично сте застраховани и за дългосрочни грижи. Обезщетенията, които хората, нуждаещи се от грижи, получават от застраховката, зависят от продължителността на нуждата от грижи, степента на грижа и вида на грижите. Това не е пълна застраховка. За пълно покритие е необходимо да се сключи допълнителна застраховка за дългосрочни грижи. Хората с частна здравна застраховка трябва да сключат и частна застраховка за дългосрочни грижи, когато сключват договора си за здравна застраховка.

Актуален преглед на най-евтините здравноосигурителни дружества в Саксония-Анхалт можете да намерите **тук**.

Ако сте слабо зает (ключова дума "мини-работа"), не печелите средно повече от 450 евро на месец и не сте самостоятелно зает на пълно работно време. В този случай не подлежите на задължително осигуряване като работник. Все пак трябва да сключите здравна застраховка!

За търсещите работа това зависи от следното: Докато все още имате център на живот в страната си на произход, т.е. все още не сте преместили местожителството си в Германия, ще продължите да се осигурявате здравно в страната си на произход. След това трябва да продължите да плащате вноските за здравно осигуряване в страната си на произход. Определянето на промяната на местоживеенето в Германия понякога може да бъде трудно. Решаващите критерии са: Продължителност и непрекъснатост на пребиваването в Германия, семейно положение и жилищна ситуация – моментът на регистрация в службата за регистрация може да бъде или да не бъде решаващ.

Ако получавате пенсия от страна членка на ЕС – вашата страна на произход – но преместите местоживеенето си в Германия, ще останете здравноосигурен в страната си на произход!

ДОБРЕ Е ДА ЗНАЕТЕ:

Като гражданин на ЕС, който е нает в Германия като работник, трябва да се погрижите за членство в здравноосигурителна каса своевременно, преди да започнете работа.

Свържете се със здравноосигурителна каса и се регистрирайте за членство. Списък на задължителните здравноосигурителни фондове можете да намерите тук.

Ако останете в Германия за повече от три месеца, във всички случаи подлежите на задължението да се регистрирате в местната служба за регистрация. Информация за правото на пребиваване можете да намерите тук.

Ако вече сте се преместили в Германия като търсещо работа лице, трябва да сключите здравна застраховка тук. Налице е автоматично задължение за застраховане ("универсално задължение за застраховане" съгласно § 5, параграф 1, № 13 от SGB V)!

Можете да сключите задължителна застраховка в избрана от вас здравноосигурителна каса. Ако сте били частно осигурени в страната си на произход, трябва да си намерите частна здравна застраховка и в Германия.

ЗАБЕЛЕЖКА: Лицата, които не са заети на платена работа, имат възможност да сключат доброволна задължителна здравна застраховка в Германия, след като изтече срокът на здравното им осигуряване в страната им на произход (§ 9 от SGB V). За доброволното осигуряване трябва да се уведоми писмено здравноосигурителната каса в срок от три месеца. Няма да има прекъсване на застрахователното покритие, тъй като здравната застраховка в Германия ще последва незабавно. Поискайте от здравноосигурителното дружество да потвърди получаването на писменото ви уведомление!

Дори ако сте самостоятелно заето лице или сте били самостоятелно заето лице в миналото, трябва да имате здравно осигуряване в Германия. Не можете да се справите без застрахователно покритие! По правило трябва да сключите застраховка в частна здравноосигурителна компания. Те често се различават значително по отношение на премиите и обезщетенията си.

Информирайте се внимателно и винаги сравнявайте няколко оферти. **Центровете за консултации** могат да ви помогнат в това отношение.

Ако останете без работа, след като преди това сте работили в Германия, автоматично сте задължени да сключите здравна застраховка. В повечето случаи ще продължите да се осигурявате в предишния си здравноосигурителен фонд. Здравната каса обаче трябва да бъде информирана за безработицата ви. Вноските се плащат от агенцията по заетостта (обезщетение за безработица I) или от бюро по труда (обезщетение за безработица II/"Hartz IV").

Дори ако получавате социална помощ съгласно SGB XII, обикновено оставате осигурен в GKV. Вноските в GKV се плащат от доставчика на социални помощи (общинската служба за социално подпомагане) съгласно § 32, ал. 1 от SGB XII. Ако сте били осигурени в частна здравна каса, когато сте станали нуждаещ се, съответните осигурителни вноски ще бъдат платени от агенцията за социално подпомагане (§ 32, ал. 5 от SGB XII).

Допълнителна информация за гражданите на ЕС и членовете на техните семейства по темата за достъпа до системата на здравеопазването може да бъде намерена в брошурата "Достъп до системата на здравеопазването за граждани на ЕС, ЕИП и Швейцария", публикувана от Федералната асоциация на доброволците в социалната сфера и Органа на ЕС за равенство.

Ако се нуждаете от помощ, но нямате застрахователно покритие, тъй като например здравната ви застраховка вече не съществува в здравната ви на произход или не сте могли да сключите здравна застраховка в Германия, може да бъде разгледана възможността за здравна помощ съгласно SGB XII в зависимост от вашето законно пребиваване (§ 23 SGB XII). Ако нямате право на тези обезщетения поради положението си съгласно закона за пребиваване, например като търсещ работа, обезщетенията за здравни грижи са възможни само за лечение на остри заболявания и болкови състояния, както и за бременност и раждане за период до един месец в рамките на две години; в отделни случаи и за по-дълъг период.

Ако изпитвате затруднения да станете член на здравноосигурителна схема, обърнете се към консултантски център. На всяка цена избягвайте да сте незастраховани! Това при всички случаи ще доведе до проблеми за вас.

ЗАБЕЛЕЖКА: Сред консултантските центрове са и т.нар. клирингови центрове, които могат да проверят дали и до каква степен имате право на обезщетения в германската здравна система. Клиринговите центрове могат също така да ви помогнат да сключите здравна застраховка.

4. ЗДРАВНО ОСИГУРЯВАНЕ В ГЕРМАНИЯ: МЕДИЦИНСКО ЛЕЧЕНИЕ

Като член на GKV в Германия ще получите здравноосигурителна карта. Представяте здравноосигурителната си карта при всяко посещение при лекар. Разходите за медицинско лечение се уреждат директно със здравноосигурителното дружество. Не е необходимо да плащате нищо.

Ако работите в Германия, но живеете в друга държава (пребивавате извън страната на осигуряване), можете да получите медицинско лечение и в страната на пребиваване. Въпреки това трябва да се регистрирате в здравната си каса в страната, в която живеете. За да се регистрирате в страната си на пребиваване, ви е необходим формуляр S1. Можете да подадете заявление за този формуляр в здравноосигурителната си каса в Германия.

Понякога лекарят препоръчва лечение, което не е включено в основното здравно осигуряване (IGeL - индивидуални здравни услуги). Можете да решите дали искате да се възползвате от тях срещу допълнително заплащане. Вашият лекар трябва да ви информира за предимствата и недостатъците на такова допълнително лечение, както и за разходите за него.

Обща информация за обезщетенията, предоставяни от германската социалноосигурителна система в случай на заболяване, трудова злополука и професионална болест, е достъпна на уебсайтовете на GKV Spitzenverband и Deutsche Gesetzliche Unfallversicherung (Германска социална застраховка срещу злополука).

5. ЗАСТРАХОВКА СРЕЩУ ЗЛОПОЛУКА

Всички служители в Германия са задължително застраховани в рамките на задължителната схема за застраховка срещу злополука. За целта не се изисква специална регистрация. Осигуряването е без вноски за Вас; вноските се плащат само от работодателя.

Целта на застраховката срещу злополука е превенция и защита срещу последиците от трудови злополуки и професионални заболявания. Ползите от него включват по-специално:

- лечебно лечение и обезщетения за медицинска рехабилитация,
- обезщетения за участие в трудовия живот (професионална рехабилитация),
- обезщетения за участие в живота на обществото (социална рехабилитация),
- заместване на заплатата по време на неработоспособност и
- пенсии за пострадали лица и преживели лица на издръжка.

Ако претърпите трудова злополука, вашият работодател ще съобщи за нея; ако подозирате, че имате професионално заболяване, вашият лекар ще съобщи за него. След това застраховката срещу злополука автоматично ще провери претенциите ви. Не е необходимо да подавате заявление или да съобщавате за произшествието.

6. ПЪЛНОМОЩНО ЗА ЗДРАВНИ ГРИЖИ

Във времена на свободно движение на работници и нарастваща трудова миграция все повече хора живеят в транснационални семейни отношения. Това води до редица правни проблеми. Пример за това са т.нар. провиденциални пълномощни, при които възрастните хора предоставят на своите роднини пълномощно за определени правни разпоредения.

Въпреки това могат да възникнат проблеми при международното признание на тези пълномощни. Националните правни системи имат много различни изисквания за формата и съдържанието на пълномощните за здравни грижи. Важно е да се отбележи кои правни изисквания трябва да бъдат спазени, за да може пълномощното за здравни грижи да се използва в различни държави.

В Германия можете да предоставите на друго лице правото да действа от ваше име с пълномощно за здравни грижи. Пълномощното за предоставяне на здравни грижи може да се отнася до разглеждането на определени отделни въпроси или на всички въпроси. Можете да се съгласите, че пълномощното за здравни грижи може да се използва само ако вече не сте в състояние да вземате решения за собствените си дела.

Повече информация по този въпрос можете да намерите в брошурата **"Закон за грижите"** (на достъпен език) в главата "Пълномощно за здравни грижи".

С формуляра **"Vorsorgevollmacht"** (издаден от Министерството на правосъдието и равенството на Саксония-Анхалт) имате възможност да извикате примерен формуляр за предварително пълномощно, който можете да адаптирате към личните си нужди.

МЕСТНИ ЗВЕНА ЗА КОНТАКТ И КОНСУЛТАЦИИ

Migrationsberatung für erwachsene Zuwanderinnen und Zuwanderer (MBE)

Jugendmigrationsdienste (JMD)

ИНФОРМАЦИОННИ МАТЕРИАЛИ И ПОРТАЛИ

Gesundheitsversorgung für EU-Bürger*innen

Willkommen in Deutschland

Wissen ist Schutz! Was Sie wissen sollten, um in Deutschland erfolgreich zu arbeiten

Ratgeber Krankenversicherung

Betreuung und Vorsorge – das geht jeden etwas an!

Ausgeschlossen oder privilegiert? Zur aufenthalts- und sozialrechtlichen Situation von Unionsbürger*innen und ihren Familienangehörigen

NATIONALPARK HARZ

8.

СОЦИАЛЕН ЖИВОТ И СЕМЕЙСТВО

1. ОБЕЗЩЕТЕНИЯ ПО ВРЕМЕ НА БРЕМЕННОСТ
2. ДЕТСКИ НАДБАВКИ
3. ДЕТСКИ ДОБАВКИ
4. РОДИТЕЛСКИ ОТПУСК И РОДИТЕЛСКИ НАДБАВКИ
5. ГРИЖИ ЗА ДЕЦА
6. ПАКЕТ ЗА ОБРАЗОВАНИЕ И УЧАСТИЕ

В тази глава
ще научите

какви права имате като бъ-
деща майка в Германия в
рамките на Закона за закрила
на майчинството, какви са
изискванията за получаване
на детски надбавки и какви
инструменти за подпомагане
можете да използвате като
родители, за да осигурите де-
цата си в Германия.

В края на главата ще наме-
рите и консултантските цен-
трове и контактите, към които
можете да се обърнете в Сак-
сония-Анхалт.

1. ПОЛЗИ ПО ВРЕМЕ НА БРЕМЕННОСТ

Законът за защита на майчинството (Mutterschutzgesetz, MuSchG) се прилага за (бъдещи) майки, които имат работно място в Германия. Този закон ги защитава от опасности на работното място и им пред-
ставя специална защита срещу уволнение. Например бъдещите майки
могат да работят само със съгласието си през последните 6 седмици
преди раждането и могат да не работят изобщо до 8 седмици след
раждането. В случай на преждевременно раждане или раждане на
няколко деца, майките нямат право да работят до 12 седмици след
раждането. В случай на преждевременно раждане по медицински
причини и други преждевременни раждания периодът на закрила на
майчинството след раждането се удължава с дните, които не са могли
да бъдат взети преди раждането. Законът също така забранява опре-
делени видове работа (например работа на парче, на поточна линия,
извънреден труд, работа в неделя или през нощта). Ако лекар удосто-
вери индивидуална забрана за работа, това също се прилага.

За да се предпази жената от финансови затруднения през този пе-
риод, Законът за защита на майчинството урежда различни обезщете-
ния за майчинство:

- **обезщетението за майчинство**,
- добавката на работодателя към обезщетението за майчинство по време на периодите на закрила на майчинството,
- възнаграждението в случай на забрана за наемане на работа извън периодите на закрила на майчинството (обезщетение за закрила на майчинството).

В Саксония-Анхалт можете да използвате **официалния формуляр** "Уве-
домление за заетостта на бъдещи майки съгласно член 5, параграф 1 и
информация съгласно член 19, параграф 1 от Закона за защита на
майчинството", за да съобщите за бременността си.

2. ДЕТСКИ НАДБАВКИ

Можете да получавате детски надбавки за децата си в Германия, ако – сте гражданин на държава

- членка на ЕС, Исландия, Лихтенщайн, Норвегия (държави от ЕИП) или Швейцария,
- имате местожителство или обичайно местопребиваване в Германия и следователно подлежите на неограничено данъчно облагане. Ако нямате местожителство или обичайно пребиваване в Германия, но получавате поне 90% от доходите си в Германия, можете да бъдете третирани като данъчно задължени за неограничен данък върху доходите след подаване на заявление до данъчната служба.

През първите три месеца след преместването на местожи-
веенето или установяването
на обичайното ви местопре-
биваване в Германия нямате
право на детски надбавки,
ако през този период нямате
местни доходи. Това включва
доходи от вашата работа (не-
самостоятелно или самостоя-
телно заето лице) или доходи
от търговска дейност (§ 2, ал.
1, т. 1-4 EStG).

Претенция може да има и ако подлежите на ограничено данъчно об-
лагане на доходите в Германия, тъй като не пребивавате или нямате
обичайно местопребиваване в Германия, но сте наети на работа тук,
за която се дължат социалноосигурителни вноски.

- За да имате право на детски надбавки, трябва да имате право на свободно движение. Имате право на свободно движение, ако на-
пример работите по трудово правоотношение (като несамостоя-
телно заето лице или като самостоятелно заето лице) или сте член
на семейството на гражданин на ЕС (§ 2, ал. 2, т. 1 или § 2, т. 2-7 от
FreizügG/EU). Ако не сте трудово заети, трябва да имате достатъчна
здравна осигуровка и достатъчно средства за препитание. В проти-
вен случай нямате право на свободно движение. Това се отнася и за членовете на семейството, които не са заети на
трудов договор.

ВНИМАНИЕ: Ако правото ви на свободно движение произтича изключи-
телно от целта да търсите работа (§ 2, параграф 2, № 1а от
FreizügG/EU), нямате право на детски надбавки. Това не важи само
ако сте пребивавали в Германия въз основа на друго право на сво-
бодно движение, преди да започнете да търсите работа, например за-
щото вече сте работили преди това. В този случай търсещите работа
имат право и на детски надбавки.

По правило получавате детски надбавки за деца до 18-годишна въз-
раст. Те включват:

- родни и осиновени деца,
- доведени деца,
- приемни деца,
- внуци.

Ако детето е на възраст над 18 години, можете да получавате детски
надбавки само при определени условия. **Прочетете повече за това в
Често задавани въпроси.**

Заявлението за детски надбавки се подава в службата за семейни по-
мощи от родителя, с когото живее детето. Детските надбавки са 219
евро на месец за първо и второ дете, 225 евро на месец за трето дете
и 250 евро на месец за всяко следващо дете.

ВНИМАНИЕ: От 1 януари 2018 г. се прилагат по-кратки срокове за под-
аване на молби за детски надбавки със задна дата. От датата на по-
лучаване на заявлението службата за семейни помощи ще изплаща
детски надбавки със задна дата само за предходните 6 месеца.

Допълнителна информация за детските надбавки и за подаването на
заявления (напр. формуляри на Службата за семейни помощи) може
да бъде намерена на няколко езика на уебсайта на **Службата за се-
мейни помощи (1).**

В KINDERDOMBAUHNÜTTE В КАТЕДРАЛАТА В НАУМБУРГ

Ако семейството ви живее в
друга държава от ЕС, първо
трябва да уточните коя дър-
жава е отговорна за изпла-
щането на детските надбавки.

Възможно е да получавате
частични обезщетения в раз-
лични страни от ЕС.

Това зависи от семейното ви
положение. Научете повече
за трансграничните
случаи **тук (2).**

1

2

Прилаганата преди това фиксирана максимална граница на дохода вече не се прилага от 1 януари 2020 г.!!

3. ДЕТСКА ДОБАВКА

Детската добавка съгласно § 6a от Федералния закон за детските надбавки (Bundeskindergeldgesetz, BKGG) подпомага родители, чиито месечни доходи не са достатъчни за пълно покриване на нуждите на семейството. Тя има за цел да гарантира, че родителите няма да разчитат на обезщетение за безработица II заради децата си. Добавката за деца е в размер на максимум 185 евро на месец за дете и заедно с детските надбавки и, ако е приложимо, жилищните надбавки покрива средните нужди на децата. Лицата, които получават детски добавки, имат право и на помощи за образование и участие и са освободени от такси за детски градини.

Родителите имат право на детски добавки за своите деца, ако

- децата са несемейни и са на възраст под 25 години,
- живеят в домакинството на родителите,
- за тези деца се получават детски надбавки или обезщетение, изключващо детските надбавки,
- месечният доход на родителите достига минималната граница на дохода от 900 евро за родителски двойки и 600 евро за самотни родители,
- нуждите на семейството се покриват от изплащането на детски надбавки, детски добавки и, ако е приложимо, жилищни помощи, на които те имат право, и следователно не възниква вземане за обезщетение за безработица II.
- Техният доход, който се отчита при изчисляването на добавката за дете, не е толкова висок, че добавката за дете да бъде сведена до нула.

4. РОДИТЕЛСКИ ОТПУСК И РОДИТЕЛСКО ОБЕЗЩЕТЕНИЕ

На родителски отпуск имат право служители, които обикновено работят в Германия, както и служители, които работят в чужбина, ако трудовото правоотношение е подчинено на германското законодателство. Родителският отпуск ви позволява да прекъснете работата си или да намалите работното си време, за да се грижите за детето си. Когато ползвате отпуск за отглеждане на дете, вие сте освободени от работа. Не получавате заплата. Въпреки това можете да получавате родителско обезщетение през този период при горепосочените условия.

По време на родителския отпуск не можете да бъдете уволнени. Трудовото правоотношение е само временно прекратено и вие имате право да се върнете на работа.

Изисквания за ползване на родителски отпуск: Трябва да

- живеете в едно домакинство с детето,
- основно да се грижите за него и да го отглеждате сами,
- да не работите повече от 30 часа седмично по време на родителския отпуск.

Родителската помощ е финансова подкрепа за семействата след раждането на дете. Родителското обезщетение компенсира част от липсващите доходи, ако искате да бъдете до детето си след раждането и поради това прекъснете или ограничите професионалната си работа. Имате право на родителско обезщетение, ако детето пребивава в Германия или единият от родителите е или е бил нает на работа в Германия.

Можете да получавате родителско обезщетение, ако:

- се грижите и отглеждате сами детето си след раждането му;
- живеете заедно с детето си в едно домакинство;
- не работите или работите не повече от 30 часа седмично;
- живеете в Германия.

Трябва да подадете молба за родителска помощ в местната служба за родителска помощ. Службата за родителски помощи, която отговаря за вас, можете да намерите [тук](#).

Основното родителско обезщетение е от 65% до 100% в зависимост от нетния ви доход преди раждането. Колкото по-нисък е доходът, толкова по-висок е процентът. Тя възлиза на минимум 300 евро и максимум 1800 евро на месец. Бащите и майките могат да го получават най-много 14 месеца, като могат свободно да разпределят периода помежду си. Единият родител може да претендира за минимум 2 месеца и максимум 12 месеца. Пълните 14 месеца се отпускат, ако и двамата родители са ангажирани с грижите за детето и по този начин губят доходите си от трудова дейност. Самотните родители могат да претендират за пълния размер на родителските надбавки за 14 месеца, за да компенсират загубата на доходи, тъй като нямат партньор. Съществуват и други форми на родителско обезщетение, например за родители, които искат да работят на непълно работно време, докато получават родителско обезщетение (ElterngeldPlus). [Прочетете повече за това в Често задавани въпроси.](#)

За всички семейни обезщетения за работници от ЕС важи следното: държавата, в която работят родителите, носи основната отговорност за изплащането на семейните обезщетения. Вие се считате за нает и по време на родителския отпуск, тъй като тру-

довото ви правоотношение продължава и през това време. Ако родителите работят в различни държави от ЕС, отговорността се носи предимно от държавата, в която живее детето. Може да се окаже, че другата (подчинена) държава трябва да плати диференцирана сума, ако ползата там е по-голяма, отколкото в държавата с приоритетна юрисдикция.

5. ДЕТСКИ ГРАДИНИ

Децата на възраст от 1 година имат законово право на място в детска градина (наричана още детска градина или "Kita") или в център за дневни грижи (с "детегледач" или "детегледачка"). Това право на грижи за детето важи от първия му рожден ден до започване на училище.

При определени условия дете на възраст под една година също може да получи място в детска градина (напр. ако родителите работят, търсят работа или се обучават).

Родителите могат да избират дали детето им да бъде гледано в детска градина или от детегледач. За да получите място в детска градина, трябва да подадете заявление в съответната **служба за младежки грижи**.

Много от службите за социално подпомагане на младежи в Германия предоставят съответните формуляри и информация, както и преглед на разходите за грижи за деца в интернет. Службите за социално подпомагане на младежта предлагат и лични консултации за родителите и им помагат да намерят подходящо място за гледане на деца.

Грижата за деца в дневен център е особено полезна за езиковите умения на детето ви. За децата и младежите, чийто майчин език е различен от немския, има специални програми за езикова подкрепа на немски език в детската градина и в училище. Във всички федерални провинции езиковите тестове се провеждат още в детските градини (най-късно преди записването в училище), за да се определи дали детето има нужда от допълнителни уроци по немски език. Това гарантира, че детето може да следва уроците.

Ако желаете детето ви да бъде гледано, трябва да го регистрирате рано. Местата за гледане на деца обикновено се запълват бързо поради големия брой заинтересовани родители. Мнозина чакат повече от 6 месеца за място. Най-добре е да се информирате за свободните места колкото е възможно по-рано.

За успеха на Вашето дете в училище е важно то да говори добре немски език. Затова използвайте програмите за езикова поддръжка! В някои федерални провинции участието в програми за подпомагане на изучаването на немски език е задължително за децата, чиито езикови умения са недостатъчни. Можете да получите информация за програмите за подпомагане на изучаването на немски език директно от детската градина или училището на детето си, както и от консултантската служба **по миграция и службите за младежка миграция**.

6. ПАКЕТ ЗА ОБРАЗОВАНИЕ И УЧАСТИЕ

От януари 2011 г. децата, юношите и младежите до 25-годишна възраст имат право на допълнителни помощи за образование и участие. Основното условие е те да живеят в семейства, които получават обезщетения съгласно SGB II, SGB XII, жилищни помощи и/или детски добавки. За тези помощи обикновено трябва да се кандидатства отделно в бюрото по труда или в общината.

Общинските консултантски центрове, например Бюрото за граждански консултации или Службата за социално подпомагане, при поискване ще ви информират за службата, която отговаря за вашето местоживее. Ползите включват:

- стипендии за екскурзии и пътувания в рамките на детската градина и училището,
- предоставяне на училищни пособия под формата на еднократна сума в размер на 70 евро на 1 август и 30 евро на 1 февруари,
- стипендии за училищен транспорт,
- стипендии за извънкласна учебна помощ (допълнително обучение) с цел постигане на целта на класа или на сертификат за завършено образование,
- стипендии за придобиване на сертификат за завършено образование. субсидии за общ обяд в училище, в детски градини и центрове за извънкласни грижи,
- и бюджет за участие в социалния и културния живот в общността в размер до 10 евро на месец.

Обезщетенията обикновено се предоставят чрез ваучери или директно плащане на доставчика. Компетентният местен доставчик на услуги с удоволствие ще ви консултира за подробностите.

МЕСТНИ ЗВЕНА ЗА КОНТАКТ И КОНСУЛТАЦИИ

Migrationsberatung für erwachsene Zuwanderinnen und Zuwanderer (MBE)

Jugendmigrationsdienste (JMD)

Jugendämter in Sachsen-Anhalt

Familienkassen in Sachsen-Anhalt

Schwangerschaftsberatungsstellen in Sachsen-Anhalt:
<https://ms.sachsen-anhalt.de/themen/familie>

Mehrsprachige Schwangerschaftsberatung des Bundesministeriums für Familie, Senioren, Frauen und Jugend
<https://www.schwanger-und-viele-fragen.de/de.html>

ИНФОРМАЦИОННИ МАТЕРИАЛИ И ПОРТАЛИ

Willkommen in Deutschland

Leitfaden zum Mutterschutz

Elterngeld und Elternzeit

Merkblatt Kindergeld

Merkblatt Kinderzuschlag

Ausgeschlossen oder privilegiert? Zur aufenthalts- und sozialrechtlichen Situation von Unionsbürger*innen und ihren Familienangehörigen

Kita-Verzeichnis Sachsen-Anhalt

9.

ПЕНСИОННО ОСИГУРЯВАНЕ, ЗАСТРАХОВКИ И ДАНЪЦИ

- 1. ДЪРЖАВНО ОБЩЕСТВЕНО ОСИГУРЯВАНЕ
- 2. ЗАДЪЛЖИТЕЛНО ПЕНСИОННО ОСИГУРЯВАНЕ
- 3. ПОДАВАНЕ НА ЗАЯВЛЕНИЕ ЗА ПЕНСИЯ ЗА СТАРОСТ
- 4. ЧАСТНО ИМУЩЕСТВЕНО И ЛИЧНО ОСИГУРЯВАНЕ
- 5. ДАНЪЧНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ
- 6. ДАНЪЧНА ДЕКЛАРАЦИЯ

В тази глава
ще разберете
кои застраховки са задължи-
телни в Германия за
постоянно или временно
пребиваване, кои частни
видове застраховки се препоръчват за по-дълъг престой в
Германия и кой може да ви
помогне при декларирането
на доходите ви.

В края на главата ще намерите и консултантските центрове и контакти, към които можете да се обърнете в Саксония-Анхалт.

1. ДЪРЖАВНО ОБЩЕСТВЕНО ОСИГУРЯВАНЕ

Системата за социална сигурност в Германия включва покритие срещу основните рискове. Ако подлежите на социално осигуряване в Германия, обикновено сте член на следните схеми за задължително осигуряване:

- **Задължителното здравно осигуряване (1)** покрива разходите за посещение при лекар и за много лекарства и терапии.
- **Задължителната застраховка за дългосрочни грижи (2)** осигурява основно покритие в случай, че сте трайно зависими от грижи поради заболяване.
- **Задължителната застраховка "Злополука" (3)** покрива разходите за медицинско лечение и реинтеграция в професионалния живот след трудова злополука или в случай на професионално заболяване. Тя изплаща обезщетение за заплата по време на неработоспособност и пенсии в случай на трайно увреждане на здравето, включително обезщетения за преживели лица.
- **Законовото пенсионно осигуряване (4)** обхваща обезщетения за рехабилитация и изплащане на пенсии в случай на старост, намалена работоспособност или смърт.
- **Законовата осигуровка за безработица (5)** изплаща доход по време на търсенето на работа при определени условия и подпомага търсенето на работа чрез консултации и услуги за намиране на работа.

1

2

3

4

5

За някои видове работа има изключения от този принцип. Например за някои командировани лица, трансгранични работници и лица, които работят в няколко държави от ЕС.

Работодателят трябва да ви предостави копие от отчетните данни. Ако задълженията за докладване бъдат нарушени, работодателят и вие можете да бъдете санкционирани.

ДОБРЕ Е ДА ЗНАЕТЕ:

Когато се регистрирате за социално осигуряване, получавате национален осигурителен номер, който запазвате за цял живот. Националният осигурителен номер се използва, за да се съберат и съхранят данните, необходими за определяне на пенсията ви. Затова съхранявайте този номер на сигурно място.

Членството в социалното осигуряване струва фиксиран процент от дохода ви. Вие плащате част от разходите, а другата част се поема от работодателя ви. Разходите се удържат директно от заплатата ви.

Ако сте нает на работа в Германия, обикновено трябва да сте осигурен в германската социалноосигурителна система. Вашият работодател трябва да ви регистрира за социално осигуряване.

Това означава, че работодателят трябва да предостави на компетентната здравноосигурителна каса следната информация:

- вашето име,
- вашия адрес,
- вашия осигурителен номер,
- вашето гражданство,
- вашата заплата и данни за вашата работа.

Това уведомление гарантира, че работодателят ще плаща социалноосигурителните вноски. За да може работодателят да изпълни задълженията си, трябва да му предоставите всички необходими данни и информация. Поради това сте задължени да сътрудничите.

В някои отрасли работодателят трябва да подаде декларация още преди започване на работа:

- в строителството,
- в ресторант или хотел,
- в спедиторска фирма,
- в транспорта и свързаната с него логистика,
- в почистването на сгради и
- в месопреработвателната промишленост.

Това означава, че и вие трябва да предоставите необходимата информация в рамките на задължението си за сътрудничество още преди да постъпите на работа и винаги да носите със себе си личната си карта в случай на проверка.

2. ЗАДЪЛЖИТЕЛНОТО ПЕНСИОННО ОСИГУРЯВАНЕ

Като служител по принцип сте задължително осигурени в рамките на задължителната пенсионноосигурителна схема. Пенсионното осигуряване включва различни обезщетения:

- Пенсията осигурява финансова сигурност в напреднала възраст, когато вече не получавате доходи от работа. За да придобиете право на пенсия, трябва да сте навършили определена възраст и да имате определен брой периоди на пенсиониране.
- Пенсионното осигуряване ви подкрепя и ако в хода на трудовия си живот изпаднете в неработоспособност, т.е. ако вече не можете да работите или можете да работите само частично поради заболяване или увреждане. След това ще получавате рехабилитационни обезщетения за възстановяване на работоспособността си или пенсия поради намалена работоспособност, ако здравословното ви състояние означава, че в обозримо бъдеще няма да можете да работите или ще работите само в ограничена степен.
- Освен това пенсионното осигуряване предлага цялостна защита за преживелите лица на издръжка. Той изплаща пенсии на вдовици, вдовци и сираци на починали осигурени лица.

До годината на раждане 1946 г. възрастта от 65 години е определяща за получаване на стандартна пенсия за старост. За следващите родени кохорти стандартната пенсионна възраст постепенно се увеличава на 67 години. От 2029 г. тази възрастова граница ще се прилага за всички, родени през 1964 г. или по-късно. Все пак задължителното пенсионно осигуряване предвижда и други пенсии за старост, които позволяват по-ранно пенсиониране при специални лични условия, например ако сте с тежки увреждания и/или сте плащали вноски в задължителното пенсионно осигуряване в продължение на много години.

Можете да намерите по-подробна информация на адрес www.deutsche-rentenversicherung-mitteldeutschland.de. Там можете да изтеглите и най-важните формуляри и информация от интернет.

Допълнителна информация може да бъде намерена и на уебсайта на Федералното министерство на труда и социалните въпроси на адрес: www.bmas.bund.de.

Задачите на задължителното пенсионно осигуряване се изпълняват от

федерални и регионални институции.

За Саксония-Анхалт това е
Deutsche Rentenversicherung

и
германското пенсионно осигуряване Knappschaft-Bahn-See

и
Германското пенсионно осигуряване в Централна Германия.

ОСИГУРИТЕЛЕН ВРЕМЕНА В ДРУГИ СТРАНИ

Ако сте работили в една или повече страни от ЕС, Исландия, Лихтенщайн, Норвегия или Швейцария, се прилага следното: Всяка страна, в която сте навършили повече от една година осигурителен стаж, изплаща отделна пенсия, веднага щом навършите съответната пенсионна възраст в съответната страна.

Размерът на пенсията зависи от завършените в нея осигурителни периоди. Всички осигурителни периоди, завършени в съответните държави, се вземат предвид, за да се изпълнят изискванията за придобиване на право на пенсия. Ще получите обобщено уведомление (документ P1) за решението на всяка държава. Това уведомление се издава от пенсионната институция, в която сте подали заявлението си за пенсия.

Имайте предвид, че законоустановената пенсия е по-ниска от доходите ви по време на работа. За да можете да поддържате стандарта си на живот в напреднала възраст, трябва да допълните задължителното пенсионно осигуряване с професионално и/или частно пенсионно осигуряване.

3. ПОДАВАНЕ НА ЗАЯВЛЕНИЕ ЗА ПЕНСИЯ ЗА СТАРОСТ

Подавате заявление за пенсия в страната, в която живеете, освен ако никога не сте работили там. В този случай подавате заявление в страната, в която сте били застраховани за последен път. Ако подадете заявление за пенсия в една държава, то е валидно за всички държави, в които сте имали осигурителни периоди. Ще получавате пенсията си независимо от това къде се намирате в тези страни. Трябва да подадете писмено или онлайн заявление за пенсия за старост. Изпратете попълненото заявление за отпускане на пенсия директно на вашата пенсионноосигурителна институция. Там можете да регистрирате заявлението си и едновременно с това да получите съвет и помощ по въпросите на пенсиите.

Цялата важна информация относно заявлението ви за пенсия в Саксония-Анхалт можете да намерите на портала за услуги на гражданите и фирмите в Саксония-Анхалт.

Допълнителна информация за пенсиите, предназначени специално за вас като гражданин на ЕС, можете да получите от Германското пенсионно осигуряване. Брошурата **"Живот и работа в Европа"** на германското пенсионно осигуряване предоставя изчерпателна информация за пенсионното ви осигуряване и осигуряването за старост.

4. ЗАСТРАХОВКА НА ЧАСТНО ИМУЩЕСТВО И ЛИЧНА ЗАСТРАХОВКА

В допълнение към задължителните застраховки има и много частни застраховки. Застрахователното покритие, предоставяно от тези застраховки, трябва да покрива предимно рисковете, които биха могли да застрашат прехраната на човека в случай на иск.

Най-важните частни застраховки в Германия включват

- Застраховка "Гражданска отговорност": счупили сте нещо от друго лице? Това може да бъде много скъпо, а в краен случай дори да застраши прехраната ви. В такива случаи отговорът е застраховката "Гражданска отговорност". Застраховката "Гражданска отговорност" обикновено се счита за най-полезната и важна от доброволните застраховки. По правило членовете на семейството също са застраховани. Застраховка "Гражданска отговорност" може да се сключи за по-малко от 100 евро на година.

- **Застраховка за професионална нетрудоспособност:** Ако вече не сте в състояние да работите в дългосрочен план поради сериозно заболяване и поради това нямате доходи, в най-лошия случай може да бъдете изправени пред финансова разруха. Това е така, защото държавната пенсия е много ограничена и не винаги ви покрива. Поради тази причина всеки работещ трябва да обмисли възможността да сключи застраховка за професионална инвалидност, за да се предпази от загуба на работоспособността си. Заедно с частната застраховка "Гражданска отговорност" това е една от най-важните доброволни застраховки.
- **Застраховка на домашното имущество:** Застраховката на домашното имущество покрива щети, които се повредят в дома, например след пожар, кражба с взлом или повреда от вода. Цената на застраховката на домакинството зависи, наред с други неща, от размера на дома ви. Застраховката на домашно имущество може да бъде особено полезна, ако държите ценни предмети в дома си.
- **Застраховка "Гражданска отговорност" за моторни превозни средства:** Ако имате автомобил или мотоциклет, ви е необходима и застраховка "Гражданска отговорност" за моторни превозни средства. Не можете да регистрирате автомобила си без застраховка "Гражданска отговорност". Ако причините произшествие или нараните някого с автомобила си, застрахователната компания ще плати щетите.

5. ДАНЪЧНО ЗАДЪЛЖЕНИЕ

Трябва да плащате данък върху доходите си в Германия, ако

- имате местожителство в Германия или
- обикновено пребивавате в Германия, т.е. за повече от шест месеца (183 дни) в рамките на една календарна година.

Данъчното задължение се отнася за целия ви доход. Това означава доходи от различни видове доходи (напр. заплати, пенсии и доходи от наем). Това означава и доходи, които получавате в Германия и извън нея (световни доходи).

Ако сте служител, доходът ви ще бъде предимно заплата. Данъкът върху доходите се удържа автоматично от заплатата ви (т.нар. данък върху заплатата). Освен това се приспада такса за солидарност и – ако сте член на религиозна общност, която събира църковен данък – църковен данък. Вашият работодател превежда тези суми директно на компетентната данъчна служба. Работодателят също така удържа вноските ви в **задължителните схеми за социално осигуряване** (безработица, здравно осигуряване, дългосрочни грижи, пенсионно осигуряване и осигуряване за злополука). Колко се удържа от заплатата ви всеки месец, можете да разберете от фиша за заплата, който получавате от работодателя си.

6. ДАНЪЧНА ДЕКЛАРАЦИЯ

Данъчната декларация е писмената декларация на данъкоплатеца за неговите доходи. Той служи като основа за определяне на данъка върху доходите, който трябва да бъде начислен. Той се подава в данъчната служба от данъкоплатеца или от негов упълномощен представител (обикновено данъчен консултант или асоциация за подпомагане на данъчното облагане). След края на календарната година можете да подадете данъчна декларация, за да може данъчната служба да провери дали не сте платили твърде голям или твърде малък данък. Често е целесъобразно служителите да подават данъчна декларация. Възможно е да можете да поискате приспадане. **Прочетете повече за това в Често задавани въпроси.**

ВНИМАНИЕ: В някои случаи сте задължени да подадете данъчна декларация, например ако освен заплатата си сте имали и други доходи, ако сте получавали обезщетение за безработица, обезщетение за болест или обезщетение за краткотрайна заетост, ако сте имали няколко трудови правоотношения или ако сте имали определени комбинации от данъчни класове. След това трябва да подадете данъчната си декларация до 31 юли на следващата календарна година. Възможно е да се наложи да платите данъка с просрочие.

Ако не сте задължени да подавате данъчна декларация, имате 4 години, за да го направите доброволно.

Можете да декларирате данъците си онлайн чрез интернет портала на Elster. Необходима е регистрация, за да **използвате Elster**. Можете също така да попълните данъчната декларация като формуляр или да я поръчате да бъде изготвена от данъчна служба.

Ако сте сключили частна застраховка, например частна здравна застраховка, трябва да плащате вноските за тази застраховка самостоятелно.

Ако имате нужда от помощ при попълването на данъчната си декларация, можете да се обърнете към данъчен консултант или адвокат. За целта ще бъдат направени разходи. Можете да получите формуляри за попълване на данъчната си декларация директно от една от 14-те данъчни служби, които са на разположение на гражданите за консултации и съдействие във връзка с данъчните декларации.

Можете да намерите най-близката данъчна служба в Саксония-Анхалт чрез портала Lohnsteuer kompakt.

МЕСТНИ ЗВЕНА ЗА КОНТАКТ И КОНСУЛТАЦИИ

Migrationsberatung für erwachsene Zuwanderinnen und Zuwanderer (MBE)

Jugendmigrationsdienste (JMD)

Deutsche Rentenversicherung

Verbraucherzentrale Sachsen-Anhalt

ИНФОРМАЦИОННИ МАТЕРИАЛИ И ПОРТАЛИ

Leben und Arbeiten in Europa

Willkommen in Deutschland

Wissen ist Schutz! Was Sie wissen sollten, um in Deutschland erfolgreich zu arbeiten

Soziale Sicherung im Überblick

Ratgeber zur Rente

Zusätzliche Altersvorsorge

Erwerbsminderungsrente

ПОСЕЩЕНИЕ НА BODETAL THERME THALE В ПЛАНИНАТА ХАРЦ

10.

ПОМОЩ ЗА ХОРА С УВРЕЖДЕНИЯ

1. СПЕЦИАЛНИ УСЛУГИ ЗА ХОРА С УВРЕЖДЕНИЯ
2. ЗАКОН ЗА РАВНИТЕ ВЪЗМОЖНОСТИ НА САКСОНИЯ-АНХАЛТ
ЗА ХОРА С УВРЕЖДЕНИЯ

1. СПЕЦИАЛНИ ОБЕЗЩЕТЕНИЯ ЗА ХОРА С УВРЕЖДЕНИЯ

В Германия хората с увреждания получават специални помощи в допълнение към общите социални помощи. Тези индивидуални помощи имат за цел да позволят на хората с увреждания да участват пълноценно в социалния живот. Те трябва да формират живота си според своите наклонности и способности. Техните интереси и желания са важни при планирането на помощта.

В Германия обхватът на помощта за хората с увреждания е много широк и обхваща най-различни области на живота. Услугите са разделени на:

- обезщетения за медицинска рехабилитация,
- обезщетения за участие в професионалния живот,
- обезщетения за осигуряване на прехраната и допълнителни обезщетения,
- обезщетения за участие в образованието и
- обезщетения за социално участие.

Освен това лицата с тежки увреждания, т.е. лицата с регистрирана степен на увреждане, получават специална помощ.

ОБЩО:

Нормалните признаци на старостта не могат да бъдат признати за увреждания. Същото важи и за заболявания, чиито последици не продължават повече от 6 месеца.

Допълнителна информация за различните обезщетения за хора с увреждания може да бъде намерена на уебпортала "[einfach teilhaben](#)" (просто участие) на Федералното министерство на труда и социалните въпроси и в "[Ratgeber für Menschen mit Behinderungen](#)" (Ръководство за хора с увреждания), публикувано от BMAS.

ДОБРЕ Е ДА ЗНАЕТЕ: Ако сте нов имигрант в Германия и имате увреждане вие или член на вашето семейство, трябва да потърсите лична консултация. На портала Fachstelle Teilhabeberatung (EUTB) можете да намерите безплатни консултации специално за хора с увреждания и техните роднини по всички въпроси, свързани с рехабилитацията и участието.

Тук можете да намерите и отделните точки за контакт за офертите в Саксония-Анхалт във формата за търсене.

*В тази глава
ще научите
при какви условия можете да
получите помощ, ако имате
увреждане или роднина
с увреждане.*

*В края на главата ще
намерите и консултантските
центрове и контактите, към
които можете да се обърнете в
Саксония-Анхалт.*

2. ЗАКОН ЗА РАВЕНСТВО МЕЖДУ ХОРАТА С УВРЕЖДЕНИЯ НА САКСОНИЯ И АНХАЛТ

През 2001 г. Саксония-Анхалт **става първата източна германска провинция, която приема Закон за равенство на хората с увреждания**. Целта на закона е да подкрепи и конкретизира забраната за дискриминация и неравностойно положение на хората с увреждания, заложената в Основния закон, чрез държавно законодателство. За пръв път в Германия беше заложено приобщаването, както и задължението за осигуряване на разумно приспособяване на хората с увреждания. Това могат да бъдат например строителни методи, подходящи за хора с увреждания, или акустични сигнали на светофарите.

Ако преди това беше забранена само дискриминацията, сега това вече се отнася и за неравностойното положение. За да се отчетат в пълна степен интересите и проблемите на хората с увреждания, Законът за равенството беше изготвен от самата целева група. В бъдеще хората с увреждания ще бъдат подкрепени в получаването на равносвойно образование, ще могат да заемат работни места, ще участват в социалния живот без пречки и ще живеят в семейства с равни права.

В Саксония-Анхалт подкрепата за хората с увреждания включва следните помощи според **информационния портал на Министерството на социалните въпроси**:

- Компенсация за неблагоприятни условия (от степен на увреждане 25)
- Еднократна сума (напр. за извънредни медицински разходи)
- Личен бюджет (за участие в социалния живот)
- Държавна помощ за слепи (помощ за слепи и глухи)

Съгласно разпоредбите на закона за тежките увреждания, уврежданията, свързани със здравето, и последиците от тях се определят при подаване на заявление. В зависимост от констатациите за увреждания и издадената лична карта, ако има такава, може да се получи право на обезщетение за неблагоприятно положение. Въпроси и отговори относно процедурата за оценяване можете да намерите на **информационния портал на Службата за държавна администрация на провинция Саксония-Анхалт**.

МЕСТНИ ЗВЕНА ЗА КОНТАКТ И КОНСУЛТАЦИИ

Fachstelle Teilhabeberatung (EUTB)

Migrationsberatung für erwachsene Zuwanderinnen und Zuwanderer (MBE)

Jugendmigrationsdienste (JMD)

Behindertenbeauftragte der Landeshauptstadt Magdeburg

ИНФОРМАЦИОННИ МАТЕРИАЛИ И ПОРТАЛИ

Ratgeber für Menschen mit Behinderungen
Rehabilitation und Teilhabe von Menschen mit Behinderungen

Gesetz zur Gleichstellung behinderter Menschen

https://www.einfach-teilhabe.de/DE/AS/Home/alltagssprache_node.html

11.

СЪЗДАВАНЕ НА МРЕЖИ И СОЦИАЛНО УЧАСТИЕ

1. ЕВРОПЕЙСКИ ОРГАНИЗАЦИИ И СДРУЖЕНИЯ В САКСОНИЯ-АНХАЛТ
2. ФОРУМИ ЗА ОБМЕН НА ЕВРОПЕЙСКИ ОБЩНОСТИ
3. УЧАСТИЕ В МЕСТНИ ИЗБОРИ
4. УЧАСТИЕ В КОНСУЛТАТИВНИЯ СЪВЕТ НА ЧУЖДЕНЦИТЕ

1. ЕВРОПЕЙСКИ ОРГАНИЗАЦИИ И АСОЦИАЦИИ В ОБЛАСТТА НА САКСОНИЯ И АСФАЛТ

Много граждани на ЕС в Германия се възприемат предимно като европейци и все по-малко като "мигранти". Според представата им за себе си те се възприемат като мобилни работници, като граждани на ЕС в смисъла на свободното движение на работници и със съответните права, които са юридически равни с тези на германските граждани. Повечето от тях са добре свързани в своята общност, а обменът се осъществява динамично чрез социалните мрежи. Някои имигранти са организирани и в организации на мигранти.

Сдруженията и организациите на граждани на ЕС в Саксония-Анхалт са представени не само в столичните региони Магдебург и Хале, но и са все по-активни тук. Чрез асоциациите като социални пресечни точки и организационни инициатори се предлагат събития и подкрепа, например за изучаване на езици. Асоциациите на имигранти от Европа са ценни точки за контакт, особено за новопристигналите европейци.

В Саксония-Анхалт най-големите сдружения, представляващи интересите на мигрантите от Европа, са **AGSA e.V.** и **LAMSA e.V.** Двете сдружения имат най-голям брой членове с мигрантски произход и предоставят широк спектър от услуги чрез своите членувачи организации. Много от членувачите организации се управляват от европейски сънародници.

Auslandsgesellschaft Sachsen-Anhalt e. V. (AGSA) е чадърна организация с **46 членувачи организации**, които се застъпват за демократично съжителство и равнопоставено участие в обществения живот, независимо от произход, религия, език и други характеристики. Сдруженията и организациите на мигранти, представени в AGSA, повечето от които работят на доброволни начала, предлагат на новите имигранти социални контакти. **einewelt haus** в Магдебург е място за межкултурно взаимодействие и работа в мрежа. Със събития като езиковото кафене и широк спектър от културни дейности, предлагани от асоциациите, AGSA се предлага като отворен дом за заинтересовани хора от всички страни и улеснява открития межкултурен обмен.

*В тази глава
ще научите
как да откриете и установите
социални контакти със
сънародниците си, какви
възможности за добровол-
чество имате и по колко
различни начина можете да се
включите в сдружения – от
"културни" до "спортни".*

*В края на главата ще
намерите и консултантските
центрове и контактите, към
които можете да се обърнете в
Саксония-Анхалт.*

От 2008 г. насам **Държавната мрежа на мигрантските организации в Саксония-Анхалт (LAMSA)** представлява политическите, икономическите и социалните, както и културните интереси на хората с миграционен произход на държавно равнище.

Той се възприема като техен защитник и е на разположение като точка за контакт с правителството на провинцията, всички асоциации, свързани с миграционната политика, институции и други организации на мигранти в други федерални провинции. През март 2014 г. LAMSA е основана като сдружение с нестопанска цел.

Понастоящем в LAMSA са представени повече от **100 организации и лица с различен произход**, културна принадлежност и религиозна принадлежност.

С организациите си за мигранти двете асоциации предлагат разнообразни услуги за новопристигналите от Европа и света.

Те включват:

- услуги за езиково посредничество
- консултации по майчин език
- събития като езикови кафенета, курсове за шиене, езикови курсове, допълнително обучение
- предложения в областта на образованието, като например контрол на домашните работи
- предложения за родителско обучение
- предложения за социална интеграция и доброволческа работа.

Асоциациите, членуващи в AGSA и LAMSA, представляват международно разнообразие от интереси и перспективи, култури и дейности. Много от тях се предлагат като контактна точка за имигранти от цяла Европа. Тук европейците се организират за двустранен обмен, култивиране на езика и културата, както и за подкрепа при пристигането и установяването в Саксония-Анхалт:

- **Bund der Polen in Magdeburg e.V. (1)**
- **Centro Italiano di Cultura Sachsen-Anhalt e.V. (CIMA e.V.) (2)**
- **Германско-българско социално-културно сдружение e.V. (3)**
- **Германско-финландско дружество e.V. Саксония-Анхалт Регионално сдружение (4)**
- **Германско-френско дружество Magdeburg e.V. (5)**

- **Немско-италианско дружество e.V. (1)**
- **Немско-полско дружество Саксония-Анхалт e.V. (2)**
- **Harmonia e.V. – Международен център за култура, образование и социални въпроси в Саксония-Анхалт (3)**
- **Landmannschaft der Deutschen aus Russland e.V. (4)**
- **MERIDIAN e.V. – Асоциация за насърчаване на разбирателството между хората от различни нации (5)**
- **Hungarians in the Middle of Saxony-Anhalt e.V. (6)**
- **Weltunion Magdeburger Juden e.V. (WMJ) (7)**

Тези организации са ангажирани с активното формиране на живота и работата в Европейския съюз:

- **Europa Union Deutschland Landesverband Sachsen-Anhalt (8)**
- **JEF – Young European Federalists Saxony-Anhalt e.V. (9)**
- **Offener Kanal Magdeburg e.V. (10)**

ДОБРЕ Е ДА ЗНАЕТЕ:

Ако се интересувате от активно участие или искате да набирате доброволци като асоциация, можете да използвате **портала за ангажиране в Хале (11)**. Тук можете да срещнете хора от различни култури, които искат да променят нещо на местно ниво.

2. ФОРУМИ ЗА ОБМЕН НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ

От години имиграцията на граждани от Европейския съюз в Саксония-Анхалт непрекъснато се увеличава. Тук живеят пропорционално много хора с имиграционна история, включително много хора с висше образование или живеещи тук от дълго време. Всъщност историята на имиграцията в Саксония-Анхалт се определя основно от динамиката в европейското вътрешно пространство, като гражданите на ЕС са най-многобройната имигрантска група.

Голяма част от комуникацията в общностите се осъществява чрез различни канали в социалните медии. Тук могат да се намерят специфични за общността форуми за обмен и групи по интереси, а в чатове се обменят отговори и съвети по често обсъждани казуси, разпоредби и проблеми.

В проекта EUmigra на Auslands-gesellschaft Sachsen-Anhalt e.V. представители на мрежата публикуват информация на много европейски езици в социалната мрежа Facebook. Тук можете да намерите немската "майчина страница" на Fach- und Servicestelle EU-Migration Sachsen-Anhalt, както и осемте дъщерни страници до момента:

- **EUmigra Fach- und Servicestelle EU-Migration Sachsen-Anhalt**
- EUmigra-България
- EUmigra Česká republika
- EUmigra España
- EUmigra Hrvatska
- EUmigra Italia
- EUmigra Polska
- EUmigra România
- EUmigra Ungarn/Magyar

Инициативи, които предлагат, например, кафенета за срещи и езикови кафенета в Магдебург:

- **platz*machen e.V.** (1)
- **Sprachcafé Magdeburg – Време за теб и твоите езици** (2)
- **Blickwechsel e.V.** (3)
- **НАЧАЛО В СЪСЕДСТВО** (4)

3. УЧАСТИЕ В ОБЩНСКИ ИЗБОРИ

Ако сте гражданин на ЕС и живеете в Германия, имате право да гласувате и да се кандидатира за местни избори. Не е необходимо първо да заявите намерението си да гласувате и да се регистрирате в избирателния списък. В Германия автоматично се вписвате в избирателния списък за местните избори.

Като гражданин на ЕС можете да гласувате или да се кандидатира при същите условия, както гражданите на страната, в която пребивавате. Ако гражданите трябва да са живели в страната или общината за определен период от време, за да имат право да гласуват или да се кандидатира, това важи и за вас.

EINEWELT HAUS В МАГДЕБУРГ, СЕДАЛИЩЕ НА AUSLANDSGESELLSCHAFT SACHSEN-ANHALT E.V.

4. АНГАЖИМЕНТ В КОНСУЛТАТИВНИЯ СЪВЕТ НА ЧУЖДЕНЦИТЕ

По правило консултативните съвети на чужденците са общински политически органи, избрани от имигрантите, за да представляват интересите на всички хора с миграционен произход. Те се застъпват за равенството и равноправното участие на имигрантите и подкрепят по много начини работата в мрежа между органи, институции, агенции и други заинтересовани страни, която е необходима за интеграционните процеси.

В Саксония-Анхалт консултативните съвети за чужденци в Магдебург и Хале координират множество услуги за подпомагане на всички имигранти. Чрез консултативните съвети за чужденци и съответните страници на службите заинтересованите лица могат да получат и контакти с важни държавни мрежи за работа по интеграцията.

5. ЧЛЕНСТВО В СПОРТЕН КЛУБ

Друг добър начин за създаване на социални мрежи и участие е да бъдете активен и евентуално член на спортен клуб. Обстановката на спортните клубове в Саксония-Анхалт е изключително разнообразна, тъй като голямото спортно семейство на LSB Саксония-Анхалт понастоящем включва повече от 3100 спортни клуба.

Те са отворени за всички граждани на провинциите между Алтмарк и Бургенландкрайс и предлагат спортове на открито или на закрито, индивидуални или отборни спортове.

Можете да използвате формуляра за търсене на Спортната федерация на Саксония-Анхалт, за да потърсите конкретно клуб във вашето населено място или в околността – в зависимост от любимия ви вид спорт.

МЕСТНИ ЗВЕНА ЗА КОНТАКТ И КОНСУЛТАЦИИ

Landesnetzwerk Migrantenorganisationen Sachsen-Anhalt (LAMSA)

Auslandsgesellschaft Sachsen-Anhalt e. V. (AGSA)

Beirat für Integration und Migration der Landeshauptstadt Magdeburg

ИНФОРМАЦИОННИ МАТЕРИАЛИ И ПОРТАЛИ

Sportvereine & Fachverbände in Sachsen-Anhalt

Ausländerbeiräte in Sachsen-Anhalt

Vereinssuche Breitensport Sachsen-Anhalt

12.

КОНСУЛТАЦИИ И ТОЧКИ ЗА КОНТАКТ В САКСОНИЯ-АНХАЛТ

1. КОНСУЛТАНСКИ ЦЕНТРОВЕ В САКСОНИЯ-АНХАЛТ
2. ДОПЪЛНИТЕЛНИ КОНСУЛТАНСКИ ЦЕНТРОВЕ
3. РЪКОВОДСТВО ЗА КОНСУЛТАНСКИ ЦЕНТРОВЕ
"KOMPASS SAXONY-ANHALT"
4. ЗАПИТВАНЕ В СЛУЖБАТА ЗА РАВНО ТРЕТИРАНЕ НА СЛУЖИТЕЛИТЕ НА ЕС

1. МИГРАЦИОННИ СЛУЖБИ В САКСОНИЯ - АНХАЛТ ЗА МЛАДЕЖИ И ВЪЗРАСТНИ

Съответните точки за контакт за консултиране на граждани на Съюза са Миграционните консултации за възрастни мигранти (МВЕ) и Младежките миграционни служби (JMD). И двете служби са представени в цяла Саксония-Анхалт. Тук сдруженията на Freie Wohlfahrtspflege предоставят важни консултации.

Консултативните центрове по миграция за възрастни (МВЕ) подпомагат имигрантите при първите им стъпки в Германия:

- изучаване на немски език
- опознаване на новата среда на живот
- своевременно включване в училище, обучение и работа:
- индивидуално управление на случаите
- определяне на индивидуалните нужди от подкрепа
- планиране на подкрепата

Актуален преглед на миграционните консултантски центрове за възрастни мигранти (МВЕ) в Саксония-Анхалт можете да намерите в [прегледа на държавния интеграционен портал](#). Освен това можете да намерите консултантски центрове по миграция в Германия, като използвате формуляра за търсене на BAMF (формуляр за търсене по пощенски код/място на пребиваване).

Младежките миграционни служби (JMD) също предлагат специални мерки за подкрепа на европейските имигранти на възраст между 12 и 27 години. Това включва консултации за личното, езиковото, образователното, професионалното и социалното участие и интеграция.

Съответната информация и съвети са на разположение на младите хора с миграционно минало на [портала JMD](#), който обединява повече от 450 услуги за младежи в областта на миграцията от различни дотавчици. На началната страница на портала на JMD можете да откриете и местната служба за младежка миграция чрез функцията за търсене.

*В тази глава
ще научите*

*кои консултантски центрове
са достъпни за вас като граж-
данин на ЕС, как можете да
намерите и да установите
контакт със сънародниците си
на място, какви възможности
за социална ангажираност
имате и кой ще ви помогне
с консултации по лични
проблеми.*

*В края на главата ще
намерите и консултантските
центрове и контактите, към
които можете да се обърнете в
Саксония-Анхалт.*

**ОТДЕЛНО КОНСУЛТИРАНЕ И ГРИЖИ (GBV)
МИГРАЦИОННИ ЦЕНТРОВЕ В САКСОНИЯ-АНХАЛТ ЗА МЛАДЕЖИ И ВЪЗ-
РАСТНИ**

Консултантските центрове на *Gesonderte Beratung und Betreuung* в Саксония-Анхалт (gBB) могат да бъдат използвани и от граждани на Европейския съюз. gBB оказва подкрепа например за бързо интегриране в културната и социалната среда в Германия, за намиране на жилище и работа, придружава хора в кризисни ситуации и дава съвети по въпроси, свързани с езиковото обучение, по-нататъшното образование, правото и интеграцията. gBB са представени на местно ниво в цялата страна. Можете да намерите данните за контакт с най-близкия консултантски център на gBB в [табличен преглед на портала за интеграция](#).

2. ДРУГИ ЦЕНТРОВЕ ЗА КОНСУЛТИРАНЕ

ЦЕНТРОВЕ ЗА ПСИХОСОЦИАЛНО КОНСУЛТИРАНЕ

Като гражданин на ЕС имате достъп до широк набор от центрове за психосоциални консултации, които се предлагат главно от асоциациите на Свободната служба за трудова медицина.

- Консултантските услуги включват:
- общо социално консултиране,
 - Консултации за бременност и конфликти при бременност,
 - брачни, семейни, житейски и образователни консултации,
 - консултации за длъжности и несъстоятелност,
 - консултиране за пристрастяване.

Услугите, предлагани от центрoвете за консултиране, са безплатни, поверителни и анонимни, ако желаете. Ако е необходимо, консултацията могат да се предоставят с помощта на преводачи/езикови посредници.

ИНСТИТУЦИИ ЗА ПОМОЩ НА ЖЕРТВИТЕ

В Саксония-Анхалт има институции, които ви помагат и подкрепят, ако сте пострадали от престъпление или искате да се застъпвате за пострадалите. Институциите за подкрепа на жертвите в Саксония-Анхалт включват

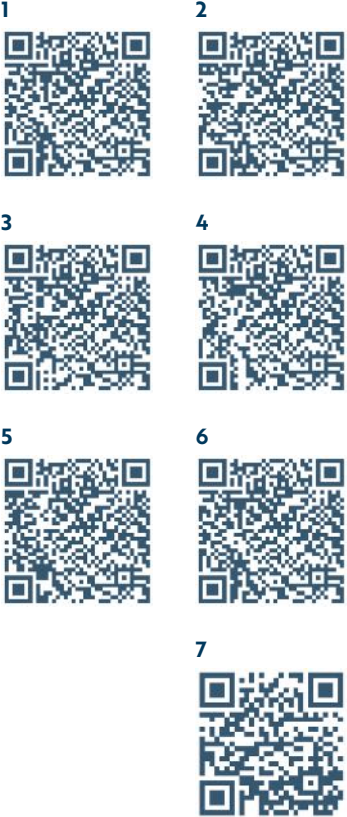
- [Асоциация за защита на децата в Саксония-Анхалт \(1\)](#)
- [Консултативни центрове за жертви на сексуализирано насилие \(2\)](#)
- [LIKO – Държавна намеса и координация за домашно насилие и преследване \(3\)](#)
- [Специализиран център Vega за защита на момичетата и жените \(4\)](#)
- [Консултативен център за потребители – Консултации за дългове \(5\)](#)
- [Други институции за подкрепа на жертвите в Саксония-Анхалт \(6\)](#)
- [Мрежа за живот без насилие \(7\)](#)

Услугите, предлагани от специализираните центрове, са безплатни, анонимни и поверителни. Ако е необходимо, консултацията могат да се предоставят на майчиния език с помощта на преводачи/езикови посредници.

3. ОРИЕНТАЦИЯ В ЛАНДШАФТА НА КОНСУЛТАНТСКИЯ ЦЕНТЪР В САКСОНИЯ-АНХАЛТ

КООРДИНАЦИОННИТЕ БЮРО ЗА ИНТЕГРАЦИЯ И МИГРАЦИЯ

Допълнителни насоки относно консултантските центрове за граждани на ЕС могат да бъдат намерени чрез местните лица за контакт в съответните окръзи и общини на Саксония-Анхалт – Координационните бюра за интеграция/миграция. Координационните служби не предоставят индивидуални консултации. Те предлагат професионално насочване към лица и консултантски центрове на място, които могат да ви помогнат с вашите проблеми. Лицата за контакт в координационните бюра на градовете и общините в Саксония-Анхалт можете да намерите в [този преглед на интеграционния портал](#).

ДИГИТАЛНА КАРТА "КОМПАС САКСОНИЯ-АНХАЛТ"

Дигиталната карта "Компас Саксония-Анхалт" предлага структуриран преглед на услугите за имигранти в цялата провинция. В допълнение към проектите и курсовете за обучение платформата съдържа и подробен списък на повече от 100 консултантски центъра. Опциите за търсене улесняват достъпа, а съответните маркери на интерактивната карта могат да се използват и за бързо намиране на местата за консултации в желанния регион или град.

4. СПРАВКА В СЛУЖБАТА ЗА РАВНО ТРЕТИРАНЕ НА РАБОТНИЦИ ОТ ЕС

Ако искате съвет или информация за себе си или за членовете на семейството си, можете да подадете искане до надрегионалната служба за равно третиране на работници от ЕС, като използвате формуляра.

Използвайте съответния формуляр на **Органа за равно третиране за искането си за консултация.**

МЕСТНИ ЗВЕНА ЗА КОНТАКТ И КОНСУЛТАЦИИ

Migrationsberatung für erwachsene Zuwanderinnen und Zuwanderer (MBE)

Jugendmigrationsdienste (JMD)

Auslandsgesellschaft Sachsen-Anhalt e.V. (AGSA)

Landesnetzwerk Migrantenorganisationen Sachsen-Anhalt e.V. (LAMSAN)

ИНФОРМАЦИОННИ МАТЕРИАЛИ И ПОРТАЛИ

Digitale Landkarte „Kompas Sachsen-Anhalt“

Integrationsportal Sachsen-Anhalt:
<https://integrationsbeauftragte.sachsen-anhalt.de/beratung-netzwerke/beratungsstellen/>

ИНДЕКС

Федерална агенция по заетостта (AfA) 33, 35, 37, 38, 40, 49, 50, 53, 71

Общо социално консултиране 122

Доказателство за право на ползване ("Portable Document S2") 82

Антидискриминационен орган 65, 134

Условия на труд 41, 60, 61

Карта за пребиваване 21, 22, 23

Право на пребиваване 23, 24, 84

Обучение 33, 53, 55, 56, 57, 60, 61, 67, 68, 69, 70, 77, 79, 94, 121, 131

Auslandsgesellschaft Sachsen-Anhalt e. V. (AGSA) 113, 119

Преклузивен период 47

Закон за равенство на хората с увреждания 110

Центрове за консултации . 10, 19, 25, 31, 35, 48, 53, 57, 65, 79, 84, 85, 87, 95, 97, 107, 111, 119, 121, 122, 123, 124

Професионални училища 16, 61

Право на настояничество 87

Споразумение за работа или обслужване 41

Клирингови къщи 85

Немски език като чужд език 34, 75

Пенсионно осигуряване в Германия 71, 102, 103, 107

Пенсионно осигуряване в Германия Knappschaft-Bahn-See 102

Германско пенсионно осигуряване в Централна Германия 102

Владеене на немски език 62

Дискриминация 13, 63, 64, 65, 110, 134

Декларация за данъка върху доходите 105

Служба за регистрация на жителите 20

Надбавка за отглеждане на дете 92, 93, 97

Родителски писма в преводите 75

Родителски отпуск 17, 92, 93, 97

командировани лица 100

Образование 122

Специализирана агенция за консултиране по въпросите на участието (EUTB) 109, 111

право на свободно движение 21, 24, 30, 90

Законоустановено осигуряване за безработица 99

Задължително здравно осигуряване 83, 99

Законова застраховка за медицински грижи 99

Задължително пенсионно осигуряване 99, 101, 102

Задължителна застраховка срещу злополука 71, 99

Насилие 123

Профсъюз 48, 60, 62, 64

Орган за равно третиране 10, 44, 64, 85, 124

Трансгранични пътници 82, 100

Интернет портал на Elster 105

Младежка миграционна служба (JMD) 25, 31, 34, 53, 57, 65, 79, 87, 97, 107, 111, 121, 125

Център за работа 35, 40, 53, 71, 84, 95

Landesnetzwerk Migrantenorganisationen Sachsen-Anhalt e.V.
(LAMSA) 125

Обезщетения за насърчаване на заетостта съгласно Социалния
кодекс 38

Обезщетения за издръжка 61

Активни мерки за насърчаване на заетостта 38

Консултации по въпросите на миграцията за възрастни (МВЕ) 25,
31, 35, 53, 57, 65, 79, 87, 97, 107, 111, 125

Обезщетение за майчинство 89

Закон за защита на майчинството 89

Услуги в подкрепа на жертвите 123

Консултации за квалификация 57, 132

Клауза за изплащане 41

Консултации за длъжности и несъстоятелност 122

Консултации за конфликти при бременност 122

няма вписване Езиково посредничество/устен превод 75

Езиков тандем 34, 35

Стипендии 77

Консултации за пристрастяване 122

Колективен трудов договор 41, 42, 43, 47

Бюджет за настаняване 38, 39

Ваучер за поставяне 39

Пълномощник за здравни грижи 86, 87

Допълнително образование 37, 40, 41, 60, 61, 67, 69, 70, 72

Разрешение за настаняване 27

Жилищно пространство 27, 61

ВАЖНИ ТОЧКИ ЗА КОНТАКТ И КОНТАКТИ В SAXONY-ANHALT

1

ПРЕБИВАТЕЛСТВО

Migrationsberatung Sachsen-Anhalt

www.integriert-in-sachsen-anhalt.de/netzwerke/beratungsstellen/migrationsberatung-fuer-erwachsene-mbe (1)

2

Aufenthaltsrechtliche Beratung und Unterstützung in der Selbstorganisation

Flüchtlingsrat Sachsen-Anhalt e. V. | Magdeburg

www.fluechtlingsrat-lsa.de (2)

Telefon: +49 391 50549613 (Magdeburg)

Telefon: +49 345 44502521 (Halle/Saale)

3

Verfahrensinformation der Caritas für Asylbewerber

in Sachsen-Anhalt (Beratungsstelle zum Asylverfahren) Halberstadt

www.caritas.de (3)

Telefon: +49 3941 597728

4

Suchdienst für vom Konflikt getrennte Familien des DRK

Deutsches Rotes Kreuz – Landesverband Sachsen-Anhalt

www.sachsen-anhalt.drk.de (4)

Telefon: +49 391 6106890 (MD)

5

Freiwillige Rückkehr

Rückkehrzentrum Sachsen-Anhalt. Beratungsstelle zur freiwilligen

Rückkehr von Drittstaatsangehörigen

www.magdeburgerstadtmission.de/arbeitsgebiete/kompetenzzentrum-rueckkehr (5)

Telefon: +49 391 53249 -29/ -23

РАБОТА И ОБРАЗОВАНИЕ

BemA – Beratung migrantischer Fachkräfte

ARBEIT UND LEBEN Sachsen-Anhalt gGmbH

Stresemannstraße 18/19 | 39104 Magdeburg

Telefon: +49 391 623495

bema@aul-lsa.de | www.bema.arbeitundleben.org (1)

Blickpunkt: Migrantinnen – Fach- und Servicestelle für die Arbeitsmarktintegration migrantischer Frauen in Sachsen-Anhalt

Interkulturelles Beratungs- und Begegnungszentrum der Caritas

Karl-Schmidt-Straße 5c | 39104 Magdeburg

kontakt@blickpunkt-migrantinnen.de

Telefon: +49 391 40 80 526 / 527 / 520 oder +49 151 46152310

ePlan consult GmbH

Mittagstraße 16p | 39124 Magdeburg

Telefon: +49 391 28898958

info@eplan-consult.de | www.eplan-consult.de (2)

Fachkraft im Fokus (FiF)

Willkommensbegleitung ausländischer Fachkräfte in Arbeit

www.fachkraft-im-fokus.de (3)

Telefon: 49 152 537 729 43 (HAL), +49 391 6054-506 (MD)

Faire Integration

ARBEIT UND LEBEN Sachsen-Anhalt gGmbH

Stresemannstraße 18/19 | 39104 Magdeburg

zabih.hashemi@aul-lsa.de

www.sachsen-anhalt.netzwerk-iq.de/fuer-eingewanderte/rechte-von-beschaeftigten (4)

Handwerkskammer Magdeburg

Gareisstraße 10 | 39106 Magdeburg

Telefon: +49 391 6268151

info@hwk-magdeburg.de | www.hwk-magdeburg.de (5)

1

2

3

4

5

1

Industrie- und Handelskammer Magdeburg

Alter Markt 8 | 39104 Magdeburg
Telefon: +49 391 56930
kammer@magdeburg.ihk.de | www.magdeburg.ihk.de (1)

2

Institut für Berufspädagogik e.V.

Schellingstraße 3 – 4 | 39104 Magdeburg
Telefon: +49 391 5371232 (Frau Elke Orlowski)
orlowski@ibp-bildung.de | www.ibp-bildung.de (2)

3

IQ Netzwerk Sachsen-Anhalt – Anerkennungs- und Qualifizierungsberatung

Caritasverband für das Bistum Magdeburg e.V.
Langer Weg 65 – 66 | 39112 Magdeburg
Telefon: +49 391 6053249 / Halle: +49 345 686948-23/-15/-21
Halberstadt: +49 175 8132604
kontakt@iqsachsenanhalt.de | www.sachsen-anhalt.netzwerk-iq.de (3)

4

KAUSA-Servicestelle Sachsen-Anhalt Nord

c/o Ausbildungsverbund der
Wirtschaftsregion BS/MD e.V.
Schwiesastrasse 11 | 39124 Magdeburg
Telefon: +49 391 1861342
info@abv-magdeburg.de
www.abv-magdeburg.de/bewerber/projekte/kausa-servicestelle (4)

5

ZEMIGRA

Forschungsinstitut Betriebliche Bildung (f-bb) gGmbH
Haeckelstraße 10 | 39104 Magdeburg
Telefon: +49 800 9364472 (Hotline)
info@zemigra.com
www.zemigra.sachsen-anhalt.de (5) | www.zemigra-forum.de

6

ЗДРАВЕ И ЗАЩИТА

Schwangerschaftsberatungsstellen in Sachsen-Anhalt

www.ms.sachsen-anhalt.de/schwangerschaftsberatungsstellen (6)

MediNetz Magdeburg e.V.

Schellingstraße 3– 4 | 39104 Magdeburg
Telefon: +49 176 66530854
kontakt@medinetz-magdeburg.de | www.medinetz-magdeburg.de

Psychosoziales Zentrum für Migrantinnen und Migranten in Sachsen-Anhalt

St. Johannis GmbH | Agnetenstraße 14 | 39106 Magdeburg
Telefon: +49 391 79293380
kontakt@psz-sachsen-anhalt.de | www.psz-sachsen-anhalt.de

Landesstelle für Suchtfragen im Land Sachsen-Anhalt

Halberstädter Straße 98 | 39112 Magdeburg
Telefon: +49 391 543 38 18
<https://www.ls-suchtfragen-lsa.de/>

Suchthilfewegweiser der Landesstelle für Suchtfragen im Land Sachsen-Anhalt:

<https://www.ls-suchtfragen-lsa.de/suchthilfewegweiser/>

ПОДКРЕПА И ПОМОЩ ЗА МОМИЧЕТАТА И ЖЕНИ

Frauen gegen Gewalt e.V.

Telefon: +49 30 322 99 500
www.frauen-gegen-gewalt.de (1)

Hilfetelefon „Gewalt gegen Frauen“ (KOSTENFREI)

Telefon: +49 8000 116016
www.hilfetelefon.de (2)

Schwangerschaftsberatung des Bundesministeriums für Familie, Senioren, Frauen und Jugend mit Hilfetelefon "Schwangere in Not"

www.schwanger-und-viele-fragen.de (3)

Vera – Fachstelle gegen Frauenhandel und Zwangsverheiratung

Telefon: +49 391 99977850
www.awo-sachsenanhalt.de (4)

Burg: www.skz-burg.bplaced.net/maedchen-und-frauenzentrum-tea-treff (5)

Magdeburg: www.courageimvolksbad.de (6)

1

2

3

4

5

6

Dessau: www.frauenzentrum-dessau.de (1)

Halberstadt: www.ufv-halberstadt.de (2)

Wernigerode: www.frauenzentrumWR.de (3)

Wolfen: www.Frauenzentrum-Wolfen.de (4)

Halle: www.dornrosa.de (5)

ПОМОЩ ПРИ СЕКСУАЛИЗИРАНО НАСИЛИЕ

Wildwasser Magdeburg e.V.
Ritterstraße 1 | 39124 Magdeburg
Telefon: +49 391 2515417
info@wildwasser-magdeburg.de | www.wildwasser-magdeburg.de

ПОМОЩ В СЛУЧАЙ НА НАСИЛИЕ

Antidiskriminierungsstelle Sachsen-Anhalt
Hallesche Jugendwerkstatt gGmbH
antidiskriminierungsstelle@jw-frohe-zukunft.de
Mobil: +49 176 20 44 69 29 | Telefon: +49 391 79 29 33 74

Entknoten – Beratungsstelle gegen Alltagsrassismus und Diskriminierung
Landesnetzwerk Migrantenorganisationen Sachsen-Anhalt (LAMSA)
Telefon: +49 391 99 07 88 87 | WhatsApp: +49 152 56 03 47 47
entknoten@lamsa.de | www.lamsa.de

Mobile Beratung für Opfer rechter Gewalt / miteinander e.V.
Halle / Magdeburg / Salzwedel
Telefon: +49 345 2 26 71 00 (HAL) / +49 391 6 20 77 52 (MD) /
+49 3901 30 64 31 (SAW)
www.mobile-opferberatung.de

КОНСУЛТАЦИИ ПО ВЪПРОСИТЕ НА СЕКСУАЛНАТА ИДЕНТИЧНОСТ И ЗДРАВЕТО

Lesben- und Schwulenverband Sachsen-Anhalt (LSVD)
Magdeburg
Telefon: +49 391 5 43 25 69 oder +49 179 9 32 96 14
www.sachsen-anhalt.lsvd.de

AIDS-Hilfe (Halle / Sachsen-Anhalt Süd e. V., Sachsen-Anhalt Nord e. V.)
Halle / Magdeburg
Telefon: +49 345 5 82 12 71 (HAL) / +49 391 5 35 76 90 (MD)
www.halle.aidshilfe.de | www.aidshilfesachsenanhaltsued.de

МРЕЖИ И ПОДКРЕПА ВЪВ ВСЕКИДНЕВНИЯ ЖИВОТ

Beratungsdienste und Netzwerke zur Unterstützung von Flüchtlingen / Ankommenden
www.integriert-in-sachsen-anhalt.de/netzwerke/

Integrationshilfe Sachsen-Anhalt e.V.
Schellingstraße 3 – 4 | 39104 Magdeburg
Telefon: +49 175 8886386
info@integrationshilfe-lsa.org | www.integrationshilfe-lsa.org

Willkommensinitiativen Sachsen-Anhalt
www.integriert-in-sachsen-anhalt.de/willkommen/willkommens-initiativen/

WelcomeCenter Sachsen-Anhalt
Landesinitiative Fachkraft im Fokus
FörderService GmbH der Investitionsbank Sachsen-Anhalt
Leipziger Straße 49a | 39112 Magdeburg
Telefon: +49 391 6054-506
beratung@welcomecenter-sachsen-anhalt.de
www.welcomecenter-sachsen-anhalt.de

Welcome-Treff der Freiwilligenagentur Halle-Saalkreis e. V.
www.freiwilligen-agentur.de/themen-und-projekte/engagiert-fuer-fluechtlinge

Landesnetzwerk Migrantenorganisationen Sachsen-Anhalt (LAMSA) e.V. Halle
 Telefon: +49 345 17 16 48 90
www.lamsa.de

Migrationswegweiser „Willkommen in Halle“ und „Willkommen in Magdeburg“
www.willkommen-in-halle.de | www.willkommen-in-magdeburg.de

Neustadtbüro Weißenfels
 Beratungsstelle & Begegnungszentrum
 Neumarkt 6 | 06667 Weißenfels
 Tel.: +49 3443 820 9720
stadtteilbuero@weissenfels.de | <https://www.weissenfels.de>

ПОДКРЕПА В СПЕЦИАЛНИ ЖИТЕЙСКИ СИТУАЦИИ

Beratungsstelle für Hörbehinderte e.V.
 Halberstadt / Magdeburg / Stendal
 Telefon: +49 3941 61 25 45 (HBS), +49 391 6 27 29 16 (MD),
 +49 3931 712736 (ST)

Blinden- und Sehbehinderten-Verband Sachsen-Anhalt e.V.
 Landesgeschäftsstelle Magdeburg
 Telefon: +49 391 2 89 62 39
www.bsv-sachsen-anhalt.de

Behindertenbeauftragte der Landeshauptstadt Magdeburg
 Frau Tanja Pasewald
 Alter Markt 6 | 39090 Magdeburg
 Telefon: +49 391 540-2342 / +49 391 540-2491
Tanja.Pasewald@stadt.magdeburg.de

WEISSER RING e.V.
 Außenstelle Magdeburg
 Telefon: +49 391 7271045
weisser-ring-magdeburg@web.de | www.weisser-ring.de

Stadt Weißenfels
Amt Gleichstellung und Integration
 Markt 1 | 06667 Weißenfels
 Tel.: +49 3443 370 466
integration@weissenfels.de | www.weissenfels.de

ПОДКРЕПА ЗА МЛАДИТЕ ХОРА

Outlaw gGmbH Magdeburg
 Schwiesaustraße 11 | 39124 Magdeburg
JUGEND STÄRKEN IM QUARTIER
 Telefon: +49 391 6627 8063
jsiq.magdeburg@outlaw-ggmbh.de

J4B – JUGEND FÜR BILDUNG, BERUF, BERATUNG UND BEGLEITUNG
 Telefon: +49 391 59818383
j4b.magdeburg@outlaw-ggmbh.de

BERUFLICHES SELBSTAKTIVIERUNGSCOACHING
 Telefon: +49391 99017640
sac.magdeburg@outlaw-ggmbh.de
www.outlaw-ggmbh.de

Jugendhilfeverbund Magdeburg GmbH
 Robert-Koch-Straße 4 | 39108 Magdeburg
 Telefon: +49 391 40045264
jhv@stejh.de | www.stejh.de

ПОДКРЕПА ЗА ЕЗИКОВИТЕ ИНТЕРПРЕТАТОРИ

SiSA – Sprachmittlung in Sachsen-Anhalt
 LAMSA e.V.
 Bernburger Straße 25a | 06108 Halle (Saale)
 Telefon: +49 345 21389399
sprachmittler@lamsa.de | www.lamsa.de

Landesarbeitsgemeinschaft für Gebärdendolmetscher (LAG)
 Sachsen-Anhalt e.V. Halle
 Telefon: +49 345 6 89 00 10
 E-Mail: ldz.leps@gmx.de oder lbst.traut@gmx.de

ИМПРИНТ

Издател: Fach- und Servicestelle EU-Migration
Sachsen-Anhalt (EUmigra)
der Auslandsgesellschaft Sachsen-Anhalt e.V.
Адрес: Schellingstraße 3 – 4 / 39104 Magdeburg
Интернет: www.eumigra.de | www.agsa.de

V. i. S. d. P.: Krzysztof Blau, управляващ директор на AGSA e.V.
Текст и редакция: Dr. Ernst Stöckmann
Дизайн и оформление: Matthias Ramme / 300GRAMM

Съдържанието на тази брошура е защитено с авторски права. Текстови па-
сажи, илюстрации или пиктограми не могат да бъдат препечатвани или изпол-
звани в електронни системи без предварителното писмено съгласие на изда-
теля.

Можете да поръчате тази брошура тук: info@agsa.de

© Всички права запазени 2021

Този публикация е изготвена в рамките на проекта Fach- und Servicestelle EU-
Migration Sachsen-Anhalt (EUmigra) на Auslandsgesellschaft Sachsen-Anhalt
e.V.. Проектът се финансира от Министерството на труда, социалните въпроси,
здравеопазването и равнопоставеността на провинция Саксония-Анхалт.

Снимки:

AEM Dessau GmbH/Bilddatenbank Sachsen-Anhalt, S. 36
Altmärker Fleisch und Wurstwaren GmbH/Bilddatenbank Sachsen-Anhalt, S. 40
Auslandsgesellschaft Sachsen-Anhalt e.V., S. 11, 117
DELL Halle GmbH/Bilddatenbank Sachsen-Anhalt, S. 58
Falko Matte/Bilddatenbank Sachsen-Anhalt, S. 91
Foto Lindenberg/Bilddatenbank Sachsen-Anhalt, S. 88
Freepik.com, S. 98, 120
Gerhard Miesterfeldt, S. 12
Harald Krieg/Bilddatenbank Sachsen-Anhalt, S. 39, 108
Horst Fechner/Bilddatenbank Sachsen-Anhalt, S. 15
iStock, S. 18, 23, 26, 32, 106, 112
K+S AG/Bilddatenbank Sachsen-Anhalt, S. 66
Kathrain Graubaum/Bilddatenbank Sachsen-Anhalt, S. 46
Martin-Luther-Universität Halle-Wittenberg/Bilddatenbank Sachsen-Anhalt, S. 17, 69
Matthias Kuch/Bilddatenbank Sachsen-Anhalt, S. 52
Ministerium für Arbeit, Soziales, Gesundheit und Gleichstellung des Landes
Sachsen-Anhalt, S. 8
Pexels.com, S. 16, 29, 96
Pixabay.com, S. 14, 16, 78, 80
Ton/Bilddatenbank Sachsen-Anhalt, S. 51
TRIMET ALUMINIUM AG/ Bilddatenbank Sachsen-Anhalt, S. 54

Бихме искали да благодарим на Investitions- und Marketinggesellschaft Sachsen-An-
halt за любезното предоставяне на снимките!

